

Is Er Leven Na De Dood?

© 2012 UNITED CHURCH OF GOD HOLLAND

Alle rechten voorbehouden

Bijbelcitaten: NBG 1951,

tenzij anders vermeld

(nadruk onzerzijds)

Inleiding

Een dronken automobilist raakt de macht kwijt over het stuur en botst frontaal op een busje, waarbij een hele familie om het leven komt. Een moeder overlijdt aan borstkanker en laat verwarde kinderen en een rouwende echtgenoot achter. Een klein jongetje overlijdt aan de gevolgen van een aangeboren afwijking. Een aardige, oude vrouw overlijdt rustig in haar slaap. Een wanhopige, depressieve tiener pleegt zelfmoord.

Wellicht zou de dood anders zijn als het voorspelbaar of consistent zou zijn. Maar de dood kan zo onvoorspelbaar zijn. Het lijkt nauwelijks eerlijk.

Het leven is voor ons waardevol. De dood is echter overal om ons heen! We willen niet doodgaan. We willen niet dat degenen die we liefhebben sterven.

Zelfbehoud is een krachtig instinct. We bedenken speciale diëten en sportprogramma's om onszelf jong en fit te houden. De medische wetenschap probeert het gen, dat ervoor zorgt dat we ouder worden, te isoleren in de hoop om op de een of andere manier de dood te elimineren. Een aantal mensen heeft zelfs ervoor gezorgd dat hun lichamen bij zeer lage temperaturen bewaard worden in de hoop dat ze weer tot leven kunnen worden gebracht op het moment dat het medicijn is uitgevonden tegen de ziekte die hen heeft gedood.

En toch, ondanks al onze inspanningen, hoop en dromen, is *de dood* het enige in het leven dat zeker blijft. Of het nu door ouderdom, ziekte, ongeluk of geweld is, of we nu rijk of arm, man of vrouw zijn, of we nu goed zijn of slecht, ieder – ongeacht ras of geloof – zal sterven.

Wetenschappers kunnen niet zeggen wat er gebeurt na de dood. Te veel aspecten van het leven zelf zijn ongrijpbaar – te onvatbaar om te meten en vast te leggen. Filosofen zijn het niet met elkaar eens over de dood en het hiernamaals.

Religies zijn het ook niet met elkaar eens. Traditionele christelijke denominaties leren dat de zielen van de overledenen voortleven in een plaats of vorm van hemel of hel. Vele niet-christenen geloven in de transmigratie of reïncarnatie van de ziel bij de dood. Anderen daarentegen geloven dat de doden niet meer opnieuw zullen leven en dat dit leven alles is dat er is.

Wat gebeurt er *werkelijk* na de dood? Waarom moeten we eigenlijk sterven? Kunnen we erachter komen of er werkelijk een leven na de dood is? Waar kunnen we betekenisvolle, geloofwaardige antwoorden vinden?

Alleen de Schepper van het leven kan het doel en de toestand van de doden onthullen. Door op zoek te gaan in het Woord van God naar antwoorden op onze vragen over de dood kunnen we heel veel leren over zowel het leven als de dood.

Ontdek met ons wat God, onze Schepper, zegt over het leven en de dood in Zijn geïnspireerde Woord, de Bijbel. U zult zowel versteld staan als uitgedaagd worden door hetgeen u zult leren.

Het Wonderbaarlijk Geschenk Van Het Leven

Om de dood te begrijpen moeten we onszelf eerst het volgende afvragen: *Wat is leven?* De grootste denkers ter wereld, waaronder de Griekse filosofen Plato, Aristoteles en Socrates, hebben geworsteld met deze vraag. Wetenschappers en theologen hebben hun hele leven besteed aan het zoeken naar de sleutel om het mysterie van het menselijke bestaan te ontgrendelen.

Maar alleen Degene Die het leven schiep in de eerste plaats kan ons voorzien in de antwoorden waar we zo hard naar op zoek zijn. We moeten naar het *begin van het leven* kijken om het te begrijpen.

Religie, filosofie en wetenschap erkennen dat het fysieke leven een begin heeft gehad. Sommigen geloven dat het leven ontstond gedurende duizenden jaren. De Bijbel onthult echter dat er een God is die simpelweg claimt dat Hij de Schepper van het leven is en dat Hij het menselijke leven heeft geschapen voor een geweldig doel. Door Zijn Woord geeft God ons Zijn antwoorden op de belangrijkste vragen van het leven.

Het grootste deel van de mensheid is bekend met het verslag in Genesis, het eerste boek van de Bijbel. *Genesis* betekent eenvoudigweg “het begin” of “de oorsprong.” In Genesis onthult God de oorsprong van de levensvormen die we op de planeet aarde tegenkomen.

Waarom mensen anders zijn dan dieren

Let op wat God zegt over het menselijk leven in Genesis 1:26: “Laat Ons mensen maken *naar ons beeld, als onze gelijkenis*, opdat

zij heersen over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over het vee en over de gehele aarde en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt” (nadruk onzerzijds). Andere levensvormen bestaan om de mens te dienen in zijn vervulling van een groter doel, terwijl de mens een buitengewoon *door God gegeven* doel voor zijn bestaan heeft.

Alleen de mensheid was geschapen *naar Gods beeld en gelijkenis* – een predikaat dat voor geen enkel ander deel van Zijn schepping op gaat. Mensen nemen een unieke plaats in onder Gods fysieke schepping vanwege hun ‘goddelijke’ vermogen om beslissingen te nemen, te plannen en te creëren. In plaats van ons te voorzien van dierlijk instinct schiep God in ons intellect, zelfbewustzijn, de capaciteit om te leren, te redeneren, te communiceren en te produceren.

De menselijke hersenen zijn fysiek vrijwel gelijk aan sommige dierlijke hersenen, maar toch hebben mensen veel grotere vermogens. De Bijbel onthult dat het verschil tussen het menselijk verstand en de dierlijke hersenen de geest is die God aan de mens heeft gegeven. “Wie toch onder de mensen weet, wat in een mens is, dan *des mensen eigen geest*, die in hem is?” (1 Kor. 2:11).

Er ontbreekt iets in de mens

Paulus refereert aan “de geest van de mens” als datgene dat de mens intellectueel gezien superieur maakt aan de dieren. Het scheidt ons van de dieren door ons de “dingen van de mens” te kennen, te denken en te begrijpen op een hoger plan.

We zijn geschapen om bepaalde intellectuele capaciteiten te bezitten die zijn als die van de Schepper Zelf (Gen. 1:26), zodat het ons in staat stelt om vaardigheden in wiskunde en wetenschap te ontwikkelen, om geschreven talen te ontwikkelen, grote beschavingen op te bouwen, te leren van het verleden en te plannen voor de toekomst.

Toen God de “levensadem” in Adam blies (Gen. 2:7), gaf Hij de eerste mens meer dan alleen het fysieke bestaan. Hij verleende Adam die geestelijke en intellectuele essentie dat de mensheid de opmerkelijke capaciteiten van het menselijke verstand geeft.

Maar de apostel Paulus laat zien dat er nog iets ontbreekt: “Zo weet ook niemand, wat in God is, dan de Geest Gods” (1 Kor. 2:11).

Hier spreekt Paulus over een andere Geest, de Geest van God. Hij gaat verder: “Wij nu hebben niet de geest der wereld ontvangen, maar *de Geest uit God*, opdat wij zouden *weten*, wat ons door God in genade geschonken is” (vers 12). Geestelijk begrijpen dat uit gaat boven ons normale menselijke verstand kan alleen komen door de extra hulp, invloed en kracht van de Heilige Geest.

“Doch een ongeestelijk mens,” voegt Paulus toe, “aanvaardt niet hetgeen van de Geest Gods is, want het is hem dwaasheid en hij kan het niet verstaan, omdat het slechts geestelijk te beoordelen is” (vers 14). We zullen zien dat deze *geestelijke link met God* van vitaal belang is in het komen tot begrip van het doel van het leven en het ervaren daarvan.

Menselijk leven ontworpen voor een hoger doel

Vergeleken met het planten- en dierenleven zijn mensen geschapen door God met een geestelijke dimensie voor een veel hoger doel. Verschillende schriftgedeelten onthullen dat het doel van het menselijk leven is het voorbereiden op *eeuwig, onsterfelijk, geestelijk leven*.

God schiep ons “opdat een ieder, die gelooft, in Hem *eeuwig leven* hebbe. Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, *maar eeuwig leven hebbe*” (Joh. 3:15-16).

God gaf Jezus Christus macht “over alle vlees, om aan al wat Gij Hem gegeven hebt, *eeuwig leven* te schenken” (Joh. 17:2).

God “die een ieder vergelden zal naar zijn werken: hun, die, in het goetdoen volhardende, heerlijkheid, eer en onvergankelijkheid zoeken, *het eeuwige leven*” (Rom. 2:6-7). We hebben “de hoop des eeuwigen levens, dat God, die niet liegt, vóór eeuwige tijden beloofd heeft” (Titus 1:2).

Dat is de reden voor het menselijke leven – dat we uiteindelijk *eeuwig leven* mogen ontvangen.

Samenvatting

God is de Schepper en Instandhouder van het leven. Hij schiep het menselijk leven op een niveau dat verschilt van dat van planten en

dieren om een veel groter doel te vervullen. Onze levens bestaan uit relaties, doelen en ervaringen die op sommige momenten plezierig zijn, op sommige momenten moeilijk. Maar het uiteindelijke doel van onze levens gaat ver uit boven het voldoen aan onze behoeften en het vervullen van de plezieren van onze dagelijkse omstandigheden.

(Om meer te leren over het ongelooflijke potentieel van de mens kunt u een gratis exemplaar aanvragen van het boekje “*Wat is uw bestemming?*” Dit boekje gaat in meer detail in op Gods doel en plan met u en met de gehele mensheid.)

Nu we kort hebben stilgestaan bij de betekenis van het leven zullen we onderzoeken welk aandeel de dood speelt in het vervullen van het doel van het menselijk leven. Waarom sterven we? Wat gebeurt er na de dood? Wat is de hoop die er is na de dood?

Het Mysterie Van De Dood

De dood is een angstig en vaak traumatisch gebeuren. Soms wordt het voorafgegaan door lijden, het resultaat van de gebreken van ouderdom, ziekte of ongelukken. Vaak is de dood schokkend en onverwacht. Familie en vrienden lijden door de pijn van het verlies. De Bijbel spreekt over de dood als “de laatste vijand” om te overwinnen (1 Kor. 15:26) en van de grote angst van de mens voor de dood (Hebr. 2:15). De dood blijft een van de grootste mysteries van het leven.

Religies bieden een veelheid aan antwoorden, sommige geloofwaardig en sommige buiten elke geloofwaardigheid. Hun uitlegingen spreken elkaar vaak tegen, zodat het bijdraagt aan de verwarring en onzekerheid over wat er gebeurt na de dood. Sommige onderwijzen dat mensen geboren zijn *met* een onsterfelijke ziel; sommige zeggen dat de mensen onsterfelijke zielen *zijn*. Velen geloven dat na de dood de ziel bij bewustzijn is en op weg gaat naar een letterlijke plaats of toestand van geluk of pijniging. Anderen leren dat bij de dood de ziel opgaat in een “groter bewustzijn.” Sommigen verwachten om gereïncarneerd te worden en terug te komen op deze aarde als een ander persoon of als een dier.

Kunnen we erachter komen wat de dood is? Zijn we onsterfelijke zielen? Zijn we bij bewustzijn nadat we zijn gestorven? Zijn we voorbestemd om ergens naar toe te gaan waar we de een of andere vorm van beloning of straf ondergaan? Wat gaat er werkelijk gebeuren als we sterven?

Laten we om dit te begrijpen verder lezen in het Bijbelse verslag over de eerste mensen.

God onderwees Adam en Eva persoonlijk, maar zij kozen ervoor om Hem niet te gehoorzamen. Zij lieten zich door Satan beïnvloeden door hun eigen wil te kiezen in plaats van Gods instructies op te volgen. God vertelde Adam en Eva dat hun levens, omdat zij Hem ongehoorzaam waren geweest, moeilijk zouden worden en, zoals Hij hun had gewaarschuwd, zij zouden sterven. “In het zweet uws aanschijns,” zei God tot Adam, “zult gij brood eten, totdat gij tot de aardbodem wederkeert, omdat gij daaruit genomen zijt; want stof zijt gij en *tot stof zult gij wederkeren*” (Gen. 3:19).

Onze levens zijn fysiek; we worden ouder en uiteindelijk sterven we. Net als Adam en Eva zullen we uiteindelijk tot stof wederkeren. Salomo observeerde even eenvoudig als diepzinnig dat er een tijd is om geboren te worden en een tijd om te sterven (Pred. 3:2). Kijk rond in de wereld naar het voorbeeld van de wereld. Alle levende processen houden uiteindelijk een keer op, waarna de fysieke overblijfsels beginnen te ontbinden.

Salomo merkte op na de cycli van het leven te hebben geobserveerd, dat wij menselijke wezens verlangen naar een eeuwig bestaan (vers 11). Wetende dat de dood onvermijdelijk is zijn we op zoek naar een diepere betekenis van het leven.

Wat is een ziel?

Veel onbegrip in relatie tot de dood is rechtstreeks verbonden met misverstanden over de “ziel.” Wat is een ziel? Bestaat het? Als het bestaat, staat het dan apart van het fysieke lichaam? Leeft het verder na de dood?

Het Hebreeuwse woord dat het meest vertaald wordt met “ziel” of met “wezen” in de Bijbel is *nephesh*. *Strong's Exhaustive Concordance of the Bible* omschrijft dit woord beknopt met “een ademend wezen.” Gebruikt in de Bijbel wordt er meestal mee bedoeld een levend, ademend wezen. In sommige gevallen duidt het op een hieraan verbonden betekenis, zoals adem, leven of persoon.

Verrassend genoeg voor veel personen slaat *nephesh* zowel op mensen als dieren. Let bijvoorbeeld op het verslag over de schepping

van de dieren in de zee: “Toen schiep God de grote zeedieren en alle krioelende levende wezens, waarvan de wateren wemelen, naar hun aard, en allerlei gevleugeld gevogelte naar zijn aard. En God zag, dat het goed was” (Gen. 1:21).

Het Hebreeuwse woord dat vertaald is met “wezens” is *nephesh*. In het bijbelse verslag werden deze ‘zielen’, zeedieren, geschapen voor de eerste mensen werden geschapen en levend gemaakt.

Leert de Bijbel dat we een onsterfelijke ziel hebben?

Sommige mensen geloven dat verschillende schriftgedeelten het geloof in een onsterfelijke ziel ondersteunen. Laten we een aantal van deze passages bekijken en begrijpen wat er werkelijk gezegd wordt.

Matteüs 10:28

“En weest niet bevreesd voor hen, die wel het lichaam doden, maar de ziel niet kunnen doden; weest veeleer bevreesd voor Hem, die beide, ziel en lichaam, kan verderven in de hel” (Matt. 10:28).

Als u nauwkeurig naar dit vers kijkt ziet u dat Jezus eigenlijk zegt dat de ziel vernietigd kan worden. Jezus waarschuwt hier voor het oordeel van God. Hij zegt dat we niet bang hoeven te zijn voor mensen die alleen het fysieke lichaam (*soma* in het Grieks) kunnen vernietigen, maar dat we Hem (God) moeten vrezen die ook in staat is om de ziel te vernietigen (*psuche*).

Kortweg gezegd liet Christus hier zien dat de fysieke dood slechts tijdelijk is; God kan iedereen weer tot leven wekken, of dat nu in dit leven is (zie Matt. 9:23-25; 27:52; Joh. 11:43-44; Hand. 9:40-41;

20:9-11) of in het leven dat nog komen gaat. We moeten ontzag hebben voor God, Die de Enige is die iemand permanent kan vernietigen in de ‘hel’.

Wat is eigenlijk de ‘hel’ waarover in dit vers wordt gesproken? Het Griekse woord *gehenna* dat hier wordt gebruikt komt van de combinatie van twee Hebreeuwse woorden, namelijk *gai* en *hinnom*, hetgeen “*vallei van Hinnom*” betekent. De term verwees oorspronkelijk naar een ravijn ten zuiden van Jeruzalem waar heidense afgoden werden aanbeden. Vanwege de reputatie van deze plek als een plaats van verafschuwing werd het later een afvalplaats waar afval verbrandde. *Gehenna* werd synoniem voor “een vuurplaats.”

Alleen God kan het menselijk bestaan volledig vernietigen, zonder enige hoop op opstanding. De Bijbel leert dat God een toekomstig, alles verterend vuur zal zenden om de dwazen (goddelozen) te verbranden tot as (Mal. 4:3).

1 Tessalonicenzen 5:23

Velen zijn verward door een uitdrukking die de apostel Paulus gebruikt in zijn

Nephesh en de mens

Laten we eens bekijken hoe dit woord in de Bijbel wordt gebruikt in relatie tot de mens. De eerste plaats waar we *nephesh* vinden en waarbij het refereert aan de mens is in het tweede hoofdstuk van Genesis: “toen formeerde de Here God de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus; also werd *de mens tot een levend wezen*” (Gen. 2:7).

brief aan de Tessalonicenzen: “En Hij, de God des vredes, heilige u geheel en al, en geheel uw geest, ziel en lichaam moge bij de komst van onze Here Jezus Christus blijken in allen dele onberispelijk bewaard te blijven” (1 Tess. 5:23).

Wat bedoelt Paulus met de frase “geest, ziel en lichaam”?

Met “geest” (*pneuma*) bedoelt Paulus het menselijke verstand, dat ons de mogelijkheid geeft om te redeneren en ons bestaan te analyseren. Met “ziel” (*psuche*) doelt Paulus op het fysieke leven en bewustzijn. Met “lichaam” (*soma*) bedoelt Paulus het vlees van het fysieke lichaam. Paulus wenste dat de gehele persoon, inclusief het verstand, geheiligd zou worden en onberispelijk zou zijn.

Openbaring 6:9-11

“En toen Hij het vijfde zegel opende, zag ik onder het altaar de zielen van hen, die geslacht waren om het woord van God en om het getuigenis, dat zij hadden. En zij riepen met luider stem en zeiden: Tot hoelang, o heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wrekt Gij ons bloed niet aan hen, die op de aarde wonen? En aan elk hunner werd een wit gewaad gegeven, en hun werd gezegd, dat zij nog een korte tijd moesten rusten, totdat ook het getal vol zou zijn van hun mededienstknachten en hun broeders,

die gedood zouden worden evenals zij” (Openb. 6:9-11).

Om dit schriftgedeelte te begrijpen moeten we de context hiervan niet uit het oog verliezen. Johannes had een visioen terwijl hij “in vervoering des geestes” (Openb. 4:2) was. Hij zag toekomstige gebeurtenissen in symbolen. Het vijfde zegel staat *figuurlijk* voor de toekomstige grote verdrukking. In dit visioen ziet Johannes onder het altaar de gelovige martelaren die hun leven *geofferd* hadden voor hun geloof in God. Deze zielen schreeuwen symbolisch uit “Wreek ons bloed”! Dit kan vergeleken worden met het bloed van Abel dat symbolisch ‘uitriep’ tot God vanaf de aardbodem (Gen. 4:10).

Hoewel noch zielen noch bloed werkelijk kunnen spreken laten deze verzen zien dat God het kwaad niet zal vergeten dat door de mensheid aan Zijn rechtvaardige volgelingen is aangedaan. Dit vers heeft het niet over levende zielen die naar de hemel zijn gegaan. De Bijbel bevestigt dat “niemand is opgevaren naar de hemel, dan die uit de hemel nedergedaald is, de Zoon des mensen” (Joh. 3:13). Zelfs van de rechtvaardige Koning David, een man naar Gods hart (Hand. 13:22) wordt door Petrus gezegd dat hij ‘dood en begraven’ is (Hand. 2:29).

Het woord dat vertaald is met “wezen” in dit vers is opnieuw het Hebreeuwse woord *nephesh*. Andere vertalingen van de Bijbel melden dat de mens een levend “scheepsel” of “persoon” werd. Dit vers zegt niet dat Adam een onsterfelijke ziel *had*; het zegt eerder dat God

De geschiedenis van de leer van de onsterfelijke ziel

Vershillende keren hebben we de woorden *onsterfelijke ziel* aangehaald, maar deze frase komt nergens in de Bijbel voor. Waar komt de idee van een onsterfelijke ziel vandaan?

De gedachte van de veronderstelde onsterfelijke van de ziel werd voor het eerst onderwezen in het oude Egypte en Babylon. “Het geloof dat de ziel blijft bestaan na het vergaan van het lichaam is (...) speculatie (...) nergens in de Heilige Schrift uitdrukkelijk onderwezen (...) Het geloof in de onsterfelijke van de ziel kwam bij de Joden vanuit contact met de Griekse filosofie en met name door de filosofie van Plato, de belangrijkste uitdrager ervan, die hiermee in contact was gekomen door de mysteries van Orpheus en Eleusinius, welke mysteries sterk met Babylonische en Egyptische gezichtspunten waren doordrenkt” (Jewish Encyclopedia, 1941, Vol. VI, “Onsterfelijke van de Ziel”, pagina’s 564 en 566).

Plato onderwees dat het lichaam en een “onsterfelijke ziel” zich scheiden bij het overlijden. De *International Standard Bible Encyclopedia* zegt ten aanzien van het standpunt van het oude Israël over de ziel: “We zijn min of meer beïnvloed door de Grieks-Platonische idee dat het lichaam sterft, maar dat de ziel onsterfe-

lijk is. Een dergelijk idee is volslagen tegengesteld aan het Israëlitische denken en het wordt nergens gevonden in het Oude Testament” (1956, Vol. II, “Death,” pagina 812).

Het vroege Christendom werd beïnvloed door Griekse filosofen toen het evangelie van Christus gepredikt werd aan de Griekse en Romeinse wereld. Tegen 200 na Christus werd de doctrine van de onsterfelijke ziel een controverse in de gevestigde kerk.

Het *Evangelical Dictionary of Theology* merkt op hoe Origen, een vroege en invloedrijke theoloog, werd beïnvloed door Griekse wijsgeren: “Speculatie over de ziel in de post-apostolische kerk werd sterk beïnvloed door de Griekse filosofie. Dit wordt duidelijk in de acceptatie door Origen van Plato’s doctrine over de preëxistentie van de ziel als origineel puur verstand (*nous*), dat doordat het van God afgevallen is, afkoelde tot ziel (*psyche*) toen het haar aandeel in het goddelijke vuur verloor door in de richting van de aarde te kijken (1992, pagina 1037, “Soul”).

De wereldgeschiedenis onthult dat de idee van de onsterfelijke van de ziel een oud geloof is dat door veel heidense godsdiensten is omarmd. Het is echter niet een bijbelse doctrine.

de ‘levensadem’ in Adam blies en dat Adam een levende ziel *werd*. Op het einde van zijn leven, toen de levensadem uit Adam wegging, stierf hij en keerde hij weder tot stof. In de dood hielden tegelijkertijd zijn leven en zijn bewustzijn op.

De ziel (*nephesh*) is *niet onsterfelijk*, omdat hij *sterft*. Dit is heel duidelijk in de Bijbel. De profeet Ezechiël herhaalde bijvoorbeeld de woorden van God: “Zie, alle zielen zijn van Mij, zowel de ziel van de vader als die van de zoon zijn van Mij; *de ziel die zondigt, die zal sterven*” (Ez. 18:4, zie ook vers 20). Nogmaals, het Hebreeuwse woord dat vertaald wordt met “ziel” in dit vers is *nephesh*. Ezechiël maakt duidelijk dat *de ziel kan sterven*. De ziel is sterfelijk – in geen enkele manier is hij onsterfelijk – *omdat het onderworpen is aan de dood*.

Wat gebeurt er met de doden?

Het wemelt van bijgeloof, aannames en verschillende soorten van geloof omtrent de staat van de doden. Velen genieten ervan om angst aangejaagd te worden door boeken en films over geesten en andere vreemde verdraaiingen van het hiernamaals. Films en televisieprogramma’s laten verschijningen en engelen zien die teruggestuurd worden naar de aarde om een paar laatste goede daden te verrichten of om mensen te redden uit moeilijke situaties. Tekenfilms onderhouden onze kinderen met ideeën over dieren die naar de hemel gaan en de grappen van vriendelijke spoken.

Natuurlijk, veel religieuze groeperingen onderwijzen dat op het moment van het sterven men direct naar zijn of haar beloning of straf gaat. Maar de realiteit over wat er gebeurt na de dood is toch geheel verschillend. Er zijn geen lichaamloze zielen van dode mensen die rondzwerven en die in huizen rondspoken, die angst aanjagen of die wraak nemen op mensen – of hen helpen.

De Bijbel spreekt nergens over de doden die gaan naar en leven in een plaats of toestand van “hemel” of “hel.” Salomo merkte op dat de mensheid en dieren bestemd zijn tot een gelijk lot. “Want het lot der mensenkinderen is gelijk het lot der dieren, ja, eenzelfde lot treft hen: gelijk dezen sterven, zo sterven genen ... Alles gaat naar een plaats, alles is geworden uit stof, en alles keert weder tot stof” (Pred. 3:19-20).

Daniël refereert aan de staat van de doden in zijn inspirerende profetie. “Velen van hen die *slapen in het stof der aarde*, zullen ontwaken, dezen tot eeuwig leven en genen tot versmading, tot eeuwig afgrijzen” (Dan. 12:2). Daniël vergelijkt de toestand van de doden met de slaap. De Bijbel vergelijkt de dood met de slaap.

Hoe zouden mensen die zijn gestorven kunnen slapen in hun graf en geheel buiten bewustzijn zijn – zoals onthuld in de Bijbel – dan toch verblijf houden in de hemel en op ons hier op aarde kunnen neerkijken (of, andersom, vanuit de hel omhoog kijken)?

Salomo merkte op dat de doden geen bewustzijn hebben en dat zij ook niet in de een of andere toestand van bewustzijn zijn: “De levenden weten tenminste, dat zij sterven moeten, maar de doden weten niets...” (Pred. 9:5). De mens die is gestorven is bewusteloos en zich niet bewust van het voorbijgaan van de tijd.

Het leven is voorbijgaand

De aartsvader Job overpeinsde de vergankelijke natuur van de fysieke mens. “Als een bloem ontluikt hij en verwelkt, als een schaduw vliedt hij heen en houdt geen stand” (Job 14:2). Verwijzend naar de fysieke beperkingen die alle mannen en vrouwen hebben merkt hij op dat: “zijn dagen vastgesteld zijn, het getal zijner maanden bij U bepaald is, Gij zijn grenzen gesteld hebt, die hij niet zal overschrijden” (vers 5).

Job merkt de onbuigzame realiteit van de dood op: “Zo legt een mens zich neer en staat niet weer op; totdat de hemelen niet meer zijn, ontwaken zij niet en worden niet wakker uit hun slaap” (vers 12). Job begreep dat de dood de absolute afwezigheid van leven was.

Merk op dat God Adam en Eva in Genesis 2:17 vertelde dat Hem ongehoorzaam zijn door te nemen van de boom van kennis van goed en kwaad zou leiden tot de *dood*. Vervolgens lezen we in Genesis 3:4 dat de slang (Satan) Eva vertelde dat na het eten van de vrucht van die boom zij ‘voorzeker niet’ zou sterven. Eenvoudig gezegd, God had gezegd dat de mens sterfelijk is en zal sterven. Satan zei het tegenovergestelde en zei dat de mens niet zal sterven.

Is het niet verbazend dat, als bewezen door het algemeen verspreide geloof in de onsterfelijkheid van de ziel, meer mensen Satans

onderwijs geloven dan het onderwijs van God? Aan de andere kant is dat misschien ook niet zo verwonderlijk. De Bijbel zegt dat Satan de gehele wereld misleidt (Openbaring 12:9), en hij heeft voorzeker veel mensen misleid over wat er gebeurt na de dood.

De Hebreeuwse geschriften, het Oude Testament genoemd, leren dat op het moment van overlijden de ziel ophoudt te bestaan. De ziel

Hoe zit het met berichten over leven-na-de-dood ervaringen?

Af en toe wordt op het nieuws melding gemaakt van het verhaal van iemand die naar wordt verondersteld terug tot leven is gekomen nadat hij of zij was overleden. Deze gebeurtenissen lijken vele bijbelse passages die de dood beschrijven tegen te spreken. Hoe kan dat?

De basis vooronderstelling van deze verslagen is dat de mensen die deze gebeurtenissen vertelden werkelijk zijn overleden. Het is waar, velen van hen zijn “klinisch dood” verklaard. Aan de andere kant is er veel dat de medische wetenschap nog niet begrijpt van de aard van de dood of van het leven zelf. Doktoren en wetenschappers zijn het nog niet met elkaar eens waaruit de ‘dood’ werkelijk bestaat. Sommige mensen kunnen bijvoorbeeld ‘hersendood’ zijn of comateus, terwijl de rest van hun lichaam nog jaren blijft functioneren.

In de Bijbel wordt de dood omschreven als een toestand van volkomen bewusteloosheid, verstoken van bewustzijn, kennis of inzicht (Ps. 6:5; Pred. 9:5, 10). Indien we de omschrijving die de Bijbel geeft van de dood accepteren, realiseren we ons dat degenen die terug zijn

gekomen tot bewustzijn of weer tot leven zijn gewekt niet werkelijk dood waren, maar in een toestand van bewusteloosheid waren. Sommige vitale organen, zijn wellicht tijdelijk opgehouden te functioneren, maar niet alle hersenactiviteit was gestopt.

Onderzoekers hebben ontdekt dat het menselijk zenuwstelsel en de hersenen voornamelijk werken door elektrische impulsen. De hersenen vereisen bloed en zuurstof om goed te kunnen functioneren en indien het ademen of de bloedcirculatie tijdelijk stopt of vermindert beginnen de hersenen slecht(er) te functioneren. Indien deze functies lang genoeg worden onderbroken zullen de hersenen uiteindelijk stoppen met elke activiteit.

Sommige onderzoekers concluderen dat de ongewone gewaarwordingen, inclusief licht en geluid, die worden gerapporteerd door degenen die terug tot leven zijn gekomen na *klinisch* dood te zijn geweest, toegeschreven kunnen worden aan het disfunctioneren van het zenuwstelsel en de hersenen dat teweeg gebracht is door de shock in het lichaam veroorzaakt door het *bijna* doodgaan.

leeft niet verder in een of andere toestand. De ziel gaat niet over in een andere vorm of gedaante. Hij wordt niet gereïncarneerd in een ander schepsel. Hij *sterft* eenvoudigweg.

Wat zegt het Nieuwe Testament?

De apostel Jakobus begreep de *tijdelijke* natuur van het leven. Hij vergeleek het leven met een mist: “Gij, die niet eens weet, hoe morgen uw leven zijn zal! Want gij zijt een *damp*, die voor een korte tijd verschijnt en daarna *verdwijnt*” (Jak. 4:14). Een andere brief, die dit onderwerp ook bespreekt, stelt dat “het de mensen beschikt is, eenmaal te sterven en daarna het oordeel” (Hebr. 9:27).

Het Nieuwe Testament gebruikt een woord dat gelijkvormige betekenis heeft als *nephesh* om het leven of de vitaliteit van ons *fysieke* bestaan te omschrijven, namelijk het Griekse woord *psuche*.

Volgens *Strong's Exhaustive Concordance of the Bible* betekent dit woord ‘adem.’ Dit woord is qua betekenis gelijk aan het Hebreeuwse woord *nephesh*. In 1 Korintiërs 15:45, waar Genesis 2:7 wordt geparafraseerd als “de eerste mens, Adam, werd een levende ziel,” is het woord dat voor “ziel” of “wezen” (*nephesh*) gebruikt wordt het Griekse equivalent *psuche*.

Beide woorden, die vaak worden vertaald met “ziel,” bevatten het concept dat de mens een *levend, ademend* schepsel is dat is onderworpen aan de dood. Merk op hoe Christus het woord *psuche* gebruikt: “Want ieder, die zijn leven (*psuche*) zal willen behouden, die zal het verliezen; maar ieder, die zijn leven (*psuche*) verloren heeft om Mijnentwil, die zal het vinden. Want wat zou het een mens baten, als hij de gehele wereld won, maar schade leed aan zijn ziel (*psuche*)? Of wat zal een mens geven in ruil voor zijn leven (*psuche*)?” (Matt. 16:25-26).

Merk op dat Jezus, in het verslag van Matteüs, vier keer het woord *psuche* gebruikt in deze passage. Het wordt in het Nederlands vertaald met zowel “leven” als “ziel.” Christus zei eenvoudigweg dat het volgen van Hem en Zijn boodschap belangrijker is dan het leven zelf. Wat heb je eraan als je de hele wereld wint en vervolgens je bestaan verliest? Jezus wist dat de ziel tijdelijk was en sterfelijk. Je kunt je ziel verliezen of jezelf opofferen voor iets van minder waarde.

Gods plan van verlossing

God gaf ons een fysiek, tijdelijk leven. Aangezien we fysiek zijn, zullen we allemaal uiteindelijk sterven. Dit heeft niets met evolutie te maken, maar is het resultaat van omstandigheden die slechts uit de Bijbel bekend zijn en door beslissingen die door onze eerste voorouders in de Hof van Eden gemaakt zijn.

In het begin van Gods plan met de mensheid stelde God aan Adam en Eva Zijn geschenk van eeuwig leven, weergegeven door de boom des levens (Gen. 2:9, 16), beschikbaar. Deze boom stelde Gods weg van leven voor en van geloof in en gehoorzaamheid aan Gods wil die in de Bijbel wordt onthuld.

De hof bevatte ook een andere boom, de boom van kennis van goed en kwaad (vers 9). Deze boom stelde iets compleet anders voor—de mens die zijn eigen weg kiest in plaats van Gods openbaring te volgen—De weg van de mens is de weg van het beslissen voor zichzelf wat goed is en wat kwaad is. Door voor deze weg te kiezen in plaats van voor de door God onthulde weg maakten Adam en Eva een fundamentele beslissing die voor de gehele mensheid een grote invloed heeft gehad vanaf dat moment.

Adam en Eva kozen er, beïnvloed door Satan, voor om voor zichzelf te beslissen wat goed en wat kwaad is. Zij kozen er door te weigeren God te geloven en te gehoorzamen voor om Satans misleidende weg te volgen.

Als resultaat daarvan namen ze van de verboden vrucht, hetgeen leidde tot hun dood (Gen. 2:17). Als Adam en Eva van de boom des levens hadden geno-

men dan hadden ze eeuwig leven ontvangen (Gen. 3:22).

Dat is de reden waarom God, nadat zij de verkeerde keuze hadden gemaakt en hadden genomen van de verboden boom, hen afsloot van de boom des levens “opdat zij niet eeuwig zouden leven.” God kon hen niet toestaan om eeuwig te blijven leven in hun zondige, rebellerende staat.

Het is belangrijk om te realiseren dat Gods oorspronkelijke plan om de mensheid eeuwig leven te geven toegankelijk is voor ieder van ons vandaag als resultaat van Gods persoonlijke roeping.

Adam en Eva introduceerden zonde in de mensheid en van alle mensen die van hen afstammen is het bepaald dat zij zullen sterven omdat allen gezondigd hebben (Rom. 5:12; Hebr. 9:27).

Toch blijft Gods doel voor de mensheid bestaan; Zijn doel om de mensheid eeuwig leven te schenken zal slagen! Door de Bijbel heen zien we Gods plan van verlossing zich ontvouwen: het *loskopen van de mensheid voor een prijs*. De mens is, zoals we zien, gered van de dood door het onbetaalbare, vergoten bloed van de Zoon van God, Jezus Christus.

De weinig begrepen waarheid is dat Gods oorspronkelijke doel voor de mensheid is dat de mens *niet sterft*. Het tijdelijke bestaan dat eindigt in de dood is niet Gods oorspronkelijke doel voor de mensheid. Het is onderdeel van de vloek van de zonde die over de mensheid is gekomen door de verkeerde keuze die onze eerste voorouders hebben gemaakt.

Wat onderwees Petrus?

Wat onderwezen Jezus' eerste discipelen over de dood? Het boek Handelingen bevat Petrus' krachtige preek, waarin hij sprak over Koning David en het ontbreken van zijn bewustzijn terwijl hij wacht op zijn opstanding.

“Mannen broeders,” riep Petrus op, “men mag vrijuit tot u zeggen van de aartsvader David, dat hij en gestorven en begraven is, en zijn graf is bij ons tot op deze dag. Daar hij nu een profeet was en wist, dat God hem onder ede gezworen had één uit de vrucht zijner lendenen op zijn troon te doen zitten, heeft hij in de toekomst gezien en gesproken van de opstanding van de Christus, dat Hij niet aan het dodenrijk is overgelaten, noch zijn vlees ontbinding heeft gezien. Deze Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn. Nu Hij dan door de rechterhand Gods verhoogd is en de belofte des Heiligen Geestes van de Vader ontvangen heeft, heeft Hij dit uitgestort, wat gij en ziet en hoort. Want *David is niet opgevaren naar de hemelen*” (Hand. 2:29-34).

Indien er al iemand anders dan God de Vader en Jezus Christus in de hemel is, dan toch zeker Koning David. Petrus zei echter dat David dood is en begraven en dat Davids ziel in *hades* is, het Griekse woord voor *het graf*.

Davids hoop, en die van ons, is om opnieuw te leven door de opofferende dood van Jezus Christus en de *opstanding* die door Hem is mogelijk gemaakt.

Paulus' onderwijs aangaande de dood

Paulus geeft commentaar op de toestand van de doden. In zijn brief aan de Korintiërs vergeleek de apostel de toestand van de doden met de slaap. “Daarom zijn er onder u velen zwak en ziekelijk en er *ontslapen niet weinigen*” (1 Kor. 11:30). Merk op dat Paulus net als de oude profeet Daniël de dood vergelijkt met de slaap. Paulus merkt op dat velen in de gemeente te Korinthe zwak en ziekelijk zijn. Velen waren gestorven. Paulus gebruikt het woord *slaap* om de dood te omschrijven als een *toestand van bewusteloosheid*.

Maar dat is niet het eind van het verhaal. Paulus schrijft in dezelfde

brief: “Zie, ik deel u een geheimenis mede. *Allen zullen wij niet ontslapen, maar allen zullen wij veranderd worden*” (1 Kor. 15:51).

Maar wanneer worden we veranderd? Onze gedaanteverandering zal plaatsvinden op *het tijdstip van het oordeel* in plaats van op het moment van sterven (Hebr. 9:27).

Naast het vergelijken van de dood met de bewusteloze toestand van de slaap benadrukt Paulus nog specifiek dat we nu sterfelij-vernietigbaar-zijn en dat we om eeuwig leven te ontvangen op de een of andere manier onsterfelij-vernietigbaar moeten worden—*onvernietigbaar*.

“Want dit vergankelijke moet onvergankelijkheid aandoen en *dit sterfelijke moet onsterfelijke aandoen*. En zodra dit vergankelijke onvergankelijkheid aangedaan heeft, en dit sterfelijke onsterfelijke aangedaan heeft, zal het woord werkelijkheid worden, dat geschreven is: De dood is verzwolgen in de overwinning” (1 Kor. 15:53-54).

Paulus brengt aan de gemeente te Thessalonica een gelijke boodschap. “Doch wij willen u niet onkundig laten, broeders, wat betreft *hen, die ontslapen*, opdat gij niet bedroefd zijt, zoals de andere *mensen*, die geen hoop hebben. Want indien wij geloven, dat Jezus gestorven en opgestaan is, zal God ook zo hen, *die ontslapen zijn*, door Jezus wederbrengen met Hem” (1 Tess. 4:13-14).

Paulus beschrijft hier opnieuw de doden als zijnde in een bewusteloze toestand die vergelijkbaar is met de slaap. (Om meer te leren over deze belangrijke waarheden kunt u een gratis exemplaar aanvragen van het boekje *Heaven and Hell: What does the Bible really teach?*).

Is de ziel in de mens de onsterfelijke ziel?

Eerder merkten we een speciaal geestelijk aspect van het menselijke verstand op dat ons intellectuele mogelijkheden biedt, waardoor het ons onderscheidt van dieren in functioneren en in doel (zie 1 Kor. 2:11).

Wat we tot nu toe hebben gezien is dat de Bijbel laat zien dat een overleden persoon op geen enkele wijze onsterfelij is; zijn leven is voorbij gegaan.

Dus wat gebeurt er met de geest die de mens onderscheidt van de

dieren? Gaat hij verder als een onsterfelijke ziel die afhankelijk is van een fysiek lichaam? Zeker niet!

De Bijbel laat zien dat de geest in de mens, die oorspronkelijk van de Schepper God kwam, teruggaat naar Hem. Prediker 12:7 stelt namelijk dat “het stof wederkeert tot de aarde, zoals het geweest is, en de *geest* wederkeert tot God, die hem geschonken heeft.” Deze *geest* die terugkeert naar God is noch de bron van het menselijk leven noch is het het menselijk bewustzijn. Leven en bewustzijn vergaan beide als iemand sterft. God vertelt ons niet *waarom* deze geest naar Hem terugkeert, alleen maar *dat* hij terugkeert. Dit zou de manier kunnen zijn waarop God de karaktertrekken van ieder persoon bewaart tot de opstanding.

Samenvatting

In dit hoofdstuk hebben we gekeken naar het mysterie van de dood. Het goede nieuws is dat het geen mysterie hoeft te blijven. De schriftgedeelten die we hebben bekeken maken duidelijk dat een menselijk wezen een sterfelijke ziel *is* en dat hij niet een onsterfelijke ziel *bezit*. Op het moment van overlijden stopt het leven. Het gaat niet in een of andere vorm verder; een overledene wordt niet gereïncarneerd of verhuisd naar een ander wezen.

Vanaf de tijd van Adam en Eva zijn *alle* mensen een fysieke dood gestorven – zelfs Jezus Christus. *Maar de dood is niet het einde*. Zoals Paulus al schreef: “Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook *in Christus allen levend gemaakt worden*” (1 Kor. 15:22). Ook al is ons leven tijdelijk, toch heeft God ons niet zonder hoop en een groter doel om voor te leven gelaten.

Een andere belangrijke stap, die we in het volgende hoofdstuk zullen bekijken, brengt ons van de dood terug naar het leven.

De Belofte Van Leven Na De Dood

In het eerste hoofdstuk hebben we Gods geschenk van het fysieke leven behandeld. In het tweede hoofdstuk hebben we de dood zelf besproken. We hebben geleerd dat we sterfelijk zijn; het leven is tijdelijk. Nu gaan we ons richten op *wat er gebeurt na de dood*. Hoewel we uiteindelijk allemaal zullen sterven heeft God voor ons veel meer in gedachten dan alleen maar dit fysieke, tijdelijke leven.

Duizenden jaren geleden stelde de patriarch Job dezelfde vragen die wij onszelf nu stellen: “Als een mens sterft, zou hij herleven?” (Job 14:14). Hij ging verder met het beantwoorden van deze vraag: “Dan zou ik hoop hebben al de dagen van mijn zware dienst, totdat mijn *aflossing (verandering)* zou komen. Gij zoudt roepen *en ik zou U antwoorden...*” (verzen 14-15).

Na de dood is een mens bewusteloos en in afwachting van de roeping van God om hem uit het graf te laten opstaan en het leven te herstellen. Voor sommigen zal de ‘verandering’, zoals we zullen zien, een verbazingwekkende transformatie zijn die nog verrassender zal zijn dan de doden die opnieuw tot leven worden gewekt.

Wat zegt de Bijbel over het opmerkelijke fenomeen van het opnieuw tot leven komen? Wanneer zal het plaatsvinden? Wat gebeurt er nog meer op dat tijdstip? Zullen degenen die worden opgewekt nog vlees en bloed zijn of zullen zij in een andere gedaante tot leven gewekt worden?

De antwoorden op deze vragen leiden tot de kern van de betekenis van ons bestaan. Tijdens het bestuderen van de Bijbel kunnen we antwoorden vinden, waardoor we bemoedigd, gemotiveerd en geïnspireerd kunnen worden door Gods plan met het leven na de dood.

De belofte van opstanding

Net zoals Job sprak over zijn toekomstige ‘verandering’ sprak Paulus over een verandering toen hij het had over zowel *de opstanding van de doden* als over de toestand van *degenen die in leven zijn* op het moment van de opstanding bij de terugkeer van Jezus Christus. Een geweldige transformatie zal plaatsvinden voordat we het geschenk van het eeuwige leven kunnen ontvangen. De doden in Christus zullen opgewekt worden tot een ‘onvergankelijk’ bestaan en degenen in Christus die nog leven zullen veranderd worden van een sterfelijk,

fysiek bestaan in een onvergankelijke staat. Merk Paulus’ beschrijving van dit verbazingwekkende gebeuren op.

“Zie, ik deel u een geheimenis mede. Allen zullen wij niet ontslapen [sterven], maar *allen zullen wij veranderd worden*, in een ondeelbaar ogenblik, bij de laatste bazuin, want de bazuin zal klinken en *de doden zullen onvergankelijk opgewekt worden en wij zullen veranderd worden*” (1 Kor. 15:51-52).

Degenen die zijn gestorven zijn *zonder bewustzijn*, alsof ze slapend in afwachting zijn van de tijd waarop zij uit hun graven worden geroepen en opgewekt worden tot een nieuw leven. De periode tussen het laatste moment van bewustzijn en het moment dat zij weer worden opgewekt zal schijnen alsof er geen tijd tussen is verstreken, zodat het net is alsof zij wakker worden uit hun slaap.

Oud heidens geloof in “de hemel” in de tijd voor Christus

De idee dat ‘zielen’ naar de hemel gaan na het overlijden bestond al ver voor het Christendom. Een korte blik in de oude geschiedenis onthult dat de mensen van Babylon en Egypte alsmede de onderdanen van andere oude koninkrijken eveneens in dergelijke ideeën geloofden.

Volgens *This Believing World* van Lewis Brown was de Egyptische god Osiris gedood en zou hij opgestaan en naar de hemel gebracht zijn: “Osiris kwam weer tot leven. Hij werd op miraculeuze wijze uit de dood opgewekt en in de hemel opgenomen; en daar in de hemel, zo gaat de mythe, leefde hij in eeuwigheid” (1946, pag. 83).

Brown legt uit: “De Egyptenaren redeneerden dat als het het lot van de god Osiris was om na de dood opgewekt

te worden, het ook mogelijk moest zijn voor de mens om hetzelfde lot te ondergaan ... De zegen van onsterfelijkheid die voorheen aan koningen alleen was voorbehouden werd vanaf dat moment beloofd aan alle mensen ... Het hemelse bestaan van de doden ging verder in het rijk van Osiris en het werd omschreven in nauwkeurige details door de Egyptische theologen. Men geloofde dat bij de dood de ziel van een mens het lichaam direct verliet om naar een hemelse rechtzaal te gaan en te staan voor de hemelse troon van Osiris, de Rechter.” (pag. 84).

Indien de ziel de goden tevreden kon stellen “werd de ziel direct in de gemeenschap van Osiris binnengehaald. Doch indien de ziel dit niet kon, indien de ziel werd gewogen en te licht bevonden, dan zou de ziel in de hel worden gewor-

pen en verteerd worden door de ‘Verteerster.’ Men achtte slechts de rechtvaardige zielen, waardig om eeuwig te leven” (pag. 86-87).

Brown gaat verder: “De mens, waar ook ter wereld, in Mexico en IJsland, in Zululand en China, heeft min of meer dezelfde vermoedens in zijn krampachtige pogingen om het raadsel van het bestaan op te lossen.

“In vroege tijden bloeide deze gedachtengang niet alleen onder de Babyloniërs en de Egyptenaren, maar ook onder de barbaarse stammen in en rond Griekenland ... Deze mysterieën [kwamen] oorspronkelijk uit ... Egypte en Klein-Azië ... Zij verklaarden dat er voor iedere mens, ongeacht hoe arm of hoe boosaardig, een plaats in de hemel was.

Alles wat men moest doen was om in de geheimen van de cultus ‘ingewijd’ te worden ... dan was het behoud verzekerd voor hem en geen enkel exces van losbandigheid en morele schandelijkheid

kon de poorten van het paradijs voor hem sluiten. Hij was voor altijd gered” (pag. 96-99).

De mens heeft altijd willen leven zonder ooit te hoeven sterven. Deze wereld en alles wat zij te bieden heeft heeft de mensheid nooit tevreden kunnen stellen.

Gedurende eeuwen heeft de mensheid gezocht naar veiligheid en geluk in de hoop op het gaan naar de hemel na de dood. Helaas heeft zij daarbij geloofsovertuigingen omarmd waarvan zij niet kon beweren dat deze waar zijn.

God alleen kent de antwoorden op de mysterieën van het leven en de dood en onthult deze in Zijn Woord, de Heilige Bijbel. In tegenstelling tot wat zovelen denken belooft God niet ‘de hemel’ als beloning voor degenen die gered worden. In plaats daarvan zal Hij eeuwig leiderschap toekennen in het Koninkrijk van God, dat op aarde zal worden gevestigd bij de terugkeer van Christus (Openb. 5:10; 11:15).

Paulus laat duidelijk zien dat deze opstanding zal plaatsvinden wanneer Jezus Christus terugkeert naar de aarde: “Doch wij willen u niet onkundig laten, broeders, wat betreft hen, die ontslapen [overleden zijn], opdat gij niet bedroefd zijt, zoals de andere *mensen*, die geen hoop hebben. Want indien wij geloven, dat Jezus gestorven en opgestaan is, zal God ook zo hen, die ontslapen zijn, door Jezus wederbrengen met Hem.

Want dit zeggen wij u met een woord des Heren: wij, levenden, die achterblijven tot de komst des Heren, *zullen in geen geval de ontslapenen voorgaan*, want de Here zelf zal op een teken, bij het roepen van een aartsengel en bij het geklank ener bazuin Gods, nederdalen van de hemel, en *zij, die in Christus gestorven zijn, zullen het eerst opstaan*; daarna zullen wij, levenden, die achterbleven, samen met hen op de wolken in een oogwenk *weggevoerd worden*, de Here tegemoet *in de lucht*, en zo zullen wij altijd met de Here wezen” (1 Tess. 4:13-17).

Twee groepen worden opgewekt bij de wederkomst van Christus

In beide passages maakt Paulus duidelijk onderscheid tussen twee groepen—de doden en degenen die nog in leven zijn op het moment van Jezus’ terugkeer—die beide in de opstanding zullen zijn. Hoewel het “de mensen beschikt is eenmaal te sterven” (Hebr. 9:27), zullen sommigen levend blijven als Jezus terugkeert. Wat gebeurt er met de getrouwe volgelingen van Jezus Christus die nog in leven zijn op dat moment?

Op het moment van Zijn terugkeer zal het fysieke leven van deze mensen eindigen omdat zij op wonderbaarlijke wijze en in een oogwenk veranderd zullen worden in onvergankelijke geestwezens door het geschenk van het eeuwige leven te beërven.

Paulus beschrijft deze wonderlijke verandering iets eerder in hetzelfde hoofdstuk. “Zo is het ook met de opstanding der doden”, schreef hij. “Er wordt gezaaid in vergankelijkheid, en *opgewekt in onvergankelijkheid*; er wordt gezaaid in oneer, en opgewekt in heerlijkheid; er wordt gezaaid in zwakheid, en *opgewekt in kracht*. Er wordt een natuurlijk lichaam gezaaid, en *een geestelijk lichaam opgewekt*. Is er een natuurlijk lichaam, dan bestaat er ook een geestelijk lichaam” (1 Kor. 15:42-44).

Paulus vervolgt: “En gelijk wij het beeld van de stoffelijke gedragen hebben, zo zullen wij het beeld van de hemelse [Jezus Christus] dragen. Dit spreek ik evenwel uit, broeders: vlees en bloed kunnen het Koninkrijk Gods niet beërven en het vergankelijke beërft de onvergankelijkheid niet” (verzen 49-50).

Aan het eind van ons fysieke leven—dit tijdelijke en sterfelijke bestaan—volgt de dood. Daarna volgt een opstanding waarbij wij veranderd moeten worden omdat, zoals Paulus schreef, “sterfelijk vlees en bloed het Koninkrijk Gods niet kunnen beërven.” Degenen die “in Christus” zijn—degenen die zijn geroepen, zich hebben bekeerd, zijn gedoopt en worden geleid door Gods Heilige Geest—zullen worden veranderd in die opstanding tot eeuwig, geestelijk leven, verheerlijkt als de opgewekte Jezus Christus (Rom. 8:16-17).

Woorden van Bemoediging

Paulus merkte op dat God details onthulde over wat er gebeurt na de dood om ons te bemoedigen en te troosten, om ons hoop te geven in tijden van persoonlijk verlies, zodat “gij niet bedroefd zijt, zoals de andere mensen, die geen hoop hebben” (1 Tess. 4:13). Gods belofte van eeuwig leven is zeker; we kunnen met een gerust hart erop vertrouwen zolang we Hem trouw blijven. Paulus sprak in zijn brief aan een mededienaar over zijn vertrouwen in “de hoop des eeuwigen levens, dat God, die niet liegt, voor eeuwige tijden beloofd heeft” (Titus 1:2).

Wanneer een familielid of vriend overlijdt valt het gevoel van eenzaamheid en van leegte en het gevoel dat we de dingen niet hebben kunnen afmaken niet te ontkennen. Het verkrijgen van een beter en completer inzicht in de dood en het leven kan ons helpen onze eigen sterfe-

lijkheid onder ogen te zien. We vinden moed, troost en hoop door het leven in een grotere context te zien. We realiseren ons dat de dood, net als ons huidige bestaan, tijdelijk is. Er komt een tijd dat we weer herenigd zullen worden met degenen die zijn overleden en we onze relaties kunnen vernieuwen.

Hoewel het wennen aan het verlies en de eenzaamheid die door het overlijden is veroorzaakt tijd nodig heeft moeten we niet vergeten dat zelfs deze heftige gebeurtenis noch ons noch onze dierbaren scheidt van Gods plan of Zijn liefde: “Want ik ben verzekerd, dat noch dood noch leven, noch engelen noch machten, noch heden noch toekomst, noch krachten, noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Here” (Rom. 8:38-39).

Wat gebeurt er na de opstanding?

De aangehaalde schriftgedeelten uit 1 Tessalonicenzen 4:13-17 beschrijven Jezus' triomfantelijke terugkeer naar de aarde. Aangekondigd door het bazuingeschal van een aartsengel zal God de doden in Christus opwekken tot eeuwig leven; de levenden die in en van Christus zijn zullen worden veranderd van sterfelijk in onsterfelijk en zullen Hem tegemoet gaan in de lucht.

De Bijbel laat zien dat degenen in deze opstanding niet in de "lucht" of de "hemel" (in dit geval de atmosfeer rond de aarde, zie Daniël 7:13) zullen blijven met Christus, maar dat zij met Hem terug zullen keren als Hij de controle overneemt en begint te regeren over de naties (Dan. 2:44; 7:13-18; Zach. 14:1-4; Hand. 15:15-17; Openb. 11:15; 19:15).

De opgestane heiligen zullen regeren met Christus op aarde in Zijn

Koninkrijk: Jezus Christus heeft hen "voor onze God gemaakt tot een koninkrijk en tot priesters, en zij zullen als koningen heersen op de aarde" (Openb. 5:10). (Om meer te leren over deze ongelooflijke gebeurtenissen kunt u een gratis exemplaar aanvragen van het boekje *Het evangelie van het Koninkrijk*.)

Wie zullen opgewekt worden?

Laten we nu naar een ander belangrijk detail met betrekking tot de opstanding kijken: sommigen zullen opgewekt worden tot eeuwig leven, maar anderen zullen opgewekt worden tot een komend oordeel. Jezus maakte Zelf dit onderscheid: "Verwondert u hierover niet, want de ure komt, dat allen, die in de graven zijn, naar zijn stem zullen horen, en zij zullen uitgaan, wie het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, wie het kwade bedreven hebben, tot de opstanding ten oordeel (Joh. 5:28-29).

Verwachtte Paulus dat hij naar de hemel zou gaan?

"Van beide zijden word ik gedrongen: ik verlang heen te gaan en met Christus te zijn, want dit is verreweg het beste; maar nog in het vlees te blijven is nodiger om uwentwil" (Fil. 1:23-24). Zegt Paulus in deze verzen dat hij heen wilde gaan om met Christus in de hemel te zijn? Wat bedoelde hij precies?

Voordat we nader gaan bekijken wat dit schriftgedeelte zegt, zullen we eerst kijken wat dit schriftgedeelte *niet* zegt. Het zegt niet *wanneer* of *waar* Paulus met Christus zou zijn als hij heen zou gaan. Ook wordt er geen verwijzing gemaakt in deze verzen naar de hemel.

Toen Paulus de gemeente te Filippi schreef worstelde hij met twee verlan-

gens. Hij wilde sterven en met Christus zijn, maar hij wilde ook bij Gods mensen blijven. In zijn tweede brief aan Timotheus schrijft hij dogmatisch; hij weet dat het einde van zijn fysieke leven dichtbij is en hij is er klaar voor:

"Want wat mij aangaat, reeds word ik als plengoffer geofferd en het tijdstip van mijn verscheiden staat voor de deur. Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb mijn loop ten einde gebracht, ik heb het geloof behouden; voorts ligt voor mij gereed de krans der rechtvaardigheid, welke te dien dage de Here, de rechtvaardige rechter, mij zal geven, doch niet alleen mij maar ook allen, die zijn verschijning hebben liefgehad" (2 Tim. 4:6-8).

Hier kunnen we uit opmaken wat Paulus bedoelt met "met Christus" zijn. Hij begreep dat hij zijn beloning niet *direct op het moment van zijn overlijden* zou ontvangen. Integendeel, er lag een krans der rechtvaardigheid voor hem gereed die hij zou ontvangen "te dien dage" bij de verschijning van Christus, bij de tweede komst van Jezus. Zoals Paulus opmerkte zal Jezus Paulus' beloning met Zich meebrengen. Paulus zal het op dat moment, niet eerder, ontvangen tezamen met al de anderen die zullen worden opgewekt bij Christus' wederkomst.

"Zie, de Here Here zal komen met kracht en zijn arm zal heerschappij oefenen; zie, zijn loon is bij Hem en zijn vergelding gaat voor Hem uit" (Jes. 40:10; zie ook Openb. 22:12).

Paulus legde aan de gemeente te Korinthe uit: "Zie, ik deel u een geheimis mede. Allen zullen wij niet ontsla-

pen, maar allen zullen wij veranderd worden, in een ondeelbaar ogenblik, bij de laatste bazuin, want de bazuin zal klinken en de doden zullen onvergankelijk opgewekt worden en wij zullen veranderd worden" (1 Kor. 15:51-52).

Paulus wist dat hij zijn beloning zou ontvangen bij Christus' komst: "Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat een ieder wegdrage wat hij in zijn lichaam verricht heeft, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad" (2 Kor. 5:10).

De tijd tussen Paulus' dood tot zijn opstanding zal voor hem niet meer dan een kort moment lijken. Hij zal met Christus zijn en hij zal een verheerlijkte zoon van God zijn in het volgende moment van zijn bewustzijn. Geen wonder dus dat Paulus, vermoeid vanwege zijn lijden in dit leven, ernaar verlangde om met Christus te zijn.

Zijn behouden menselijke wezens levend in de hemel?

“Hierna hoorde ik als een luide stem ener grote schare in de hemel zeggen: Halleluja! Het heil en de heerlijkheid en de macht zijn van onze God” (Openb. 19:1).

Wat is die grote schare? Zijn die stemmen die God prijzen van de geredde mensen die nu in de hemel leven? Zijn er ooit menselijke wezens naar de hemel opgevaren?

De populaire leerstelling is dat Christenen wanneer zij sterven direct naar de hemel gaan, waar ze hun intrek zullen nemen in hun eeuwige thuis. Kunnen we echter wel een dergelijke leerstelling in de Bijbel vinden? Let op wat Johannes schrijft in Joh. 3:13: “En niemand is opgevaren naar de hemel, dan die uit de hemel nedergedaald is, de Zoon des mensen [Jezus Christus].”

Dit schriftgedeelte maakt twee belangrijke dingen duidelijk. Ten eerste zijn dit de woorden van Jezus Christus zelf. Als iemand ooit naar de hemel zou zijn gegaan, zou Jezus Christus die daar vandaan gekomen is hiervan hebben geweten. Ten tweede: Johannes schreef deze woorden jaren nadat Jezus was gestorven en naar de hemel was opgevaren ook stierven intussen vele christenen en nog steeds bevestigt hij dat *niemand anders dan Jezus* naar de hemel was gegaan.

Van wie waren de stemmen dan die Johannes hoorde toen hij in het boek Openbaring opschreef wat hij hoorde en zag? Hij refereert op veel plaatsen in dit

boek naar stemmen. Laten we een voorbeeld bekijken. “En ik zag, en ik hoorde een stem van vele engelen rondom de troon, en van de dieren en de oudsten; en hun getal was tienduizenden tienduizendtallen en duizenden duizendtallen zeggende met luider stem: Het Lam, dat geslacht is, is waardig te ontvangen de macht en de rijkdom, en de wijsheid en de sterkte, en de eer en de heerlijkheid en de lof (Openb. 5:11-12).

De Bijbel laat zien dat er tenminste honderd miljoen engelen voor Gods troon verschijnen en de stemmen in Openbaring 19 kunnen best van hen afkomstig zijn.

Wij moeten ook niet vergeten dat Johannes een visioen van de toekomst beschrijft betreffende de terugkeer van Jezus Christus en de opstanding van Zijn volgelingen. Zelfs al zou vers 1 over behouden menselijk wezens gaan die even voor Gods troon verschijnen (kort na de opstanding) om Hem te aanbid-den, dat betekent niet dat zij vandaag dat aan het doen zijn.

Zij die gestorven zijn, zijn nog steeds dood en begraven, onbewust en niet in staat om God te prijzen (Psalm 6:5; 30:9; Jesaja 38:18). We hebben gezien dat de Schrift laat zien dat nooit enig menselijk wezen behalve Jezus Christus in de hemel is geweest. Dat is nog steeds het geval. De stemmen waarnaar wordt gerefereerd in Openbaring 19 zijn dus niet van behouden mensen die nu in de hemel zouden zijn.

God heeft ons dit tijdelijke, sterfelijke leven gegeven om ons voor te bereiden op het eeuwige leven. De hoop en belofte van die opstanding is intrigerend en inspirerend. Maar de wetenschap dat er ook een “opstanding ten oordeel” is, geeft ons reden om te pauzeren. Waarom zou de ene persoon opgewekt worden ‘ten leven’ en de andere persoon ‘ten oordeel?’

De opstanding van het leven is door Jezus Christus

Toen Petrus werd ondervraagd door de religieuze leiders maakte hij duidelijk dat de enige weg tot behoud is door Jezus Christus (Hand. 4:12). Paulus wijst erop dat onze opstanding slechts kan plaatsvinden omdat God eerst Jezus Christus opwekte. Indien Jezus Christus niet vóór ons zou zijn opgewekt, zouden wij geen hoop hebben (1 Kor. 15:12-19).

Jezus beloofde: “Ik ben de opstanding en het leven; wie in Mij gelooft zal leven, ook al is hij gestorven” (Joh. 11:25). Een van de meest bekende verzen in de Bijbel, Johannes 3:16, belooft dat “een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.”

De eenvoudige waarheid is dat we het geschenk van eeuwig leven alleen kunnen ontvangen door Jezus Christus. Hoe maken we ons geloof in Hem kenbaar? Welke verplichtingen brengt dat met zich mee?

Jezus zei dat wie Zijn discipelen zijn bereidwillig moeten zijn om al het andere in hun leven op de tweede plaats te stellen en het zoeken naar het Koninkrijk van God op de eerste plaats (Luc. 14:25-33; Matt. 6:33; 13:44-46). De mens heeft verschillende manieren om te leven bedacht met vele valse waarden en verleidingen (Matt. 6:19-20; 7:13-14), maar de realiteit is dat er slechts één ware weg is en slechts één Verlosser.

Na de eerste preek die is opgeschreven na de dood van Jezus riep Petrus de gelovigen in Christus op zich te bekeren, zich te dopen en de Heilige Geest te ontvangen (Hand. 2:38). Bekering is een oprechte en diepgevoelde realisering van de eigen zondigheid en beperking.

Maar het is ook ons besluit om onze vroegere levenswandel te verlaten om een nieuw leven in Christus te beginnen. De doop beeldt dit besluit uit (Rom. 6:1-6). (Om een beter begrip te krijgen van deze

onderwerpen kunt u een gratis exemplaar aanvragen van *De Weg naar het Eeuwig Leven*.)

Veel schriftgedeelten laten ons de handelingen zien die we moeten doen om ons geloof in Christus te laten blijken.

Kolossenzen 3-4 is bijvoorbeeld een lange passage die complete toewijding beschrijft die we aan de dag moeten leggen. We moeten God toestaan om onze *eigen natuur te veranderen* en we moeten leren om Jezus Christus in alles na te volgen. Indien we onszelf werkelijk onderwerpen aan God zal Christus Zijn leven in ons door de kracht van de Heilige Geest leven (Gal. 2:20).

We leren ook dat onze persoonlijke beloning gebaseerd zal zijn op hoe we leven: God geeft “hun, die, in het goeddoen volhardende, heerlijkheid, eer en onvergankelijkheid zoeken, het eeuwige leven; maar hun, die zichzelf zoeken, der waarheid ongehoorzaam en der ongerechtigheid gehoorzaam zijn, wacht toorn en gramschap. Verdrukking en benauwdheid *zal komen* over ieder levend mens, die het kwade bewerkt, ... ; maar heerlijkheid, eer en vrede over ieder, die het goede werkt, ...” (Rom. 2:6-10).

Meer dan één opstanding

De Bijbel onthult ons een ander aspect van de opstanding: de doden komen terug tot leven *in een bepaalde volgorde*, volgens een plan. Ze zullen niet allen op hetzelfde moment worden opgewekt:

“Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden, als eersteling van hen, die ontslapen zijn. Want, dewijl de dood er is door een mens, is ook de opstanding der doden door een mens [Christus]. Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden. *Maar ieder in zijn eigen rangorde*: Christus als eersteling, *vervolgens die van Christus zijn bij zijn komst*” (1 Kor. 15:20-23).

In zijn brief aan de gemeente te Rome schrijft Paulus dat we Gods Geest in ons moeten hebben om terug tot leven gewekt te worden: “En indien de Geest van Hem, die Jezus uit de doden heeft opgewekt, in u woont, dan zal Hij, die Christus Jezus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken *door zijn Geest, die in u woont*” (Rom. 8:11).

De opstanding die we tot nu toe hebben beschreven vindt plaats wanneer Jezus terugkeert. Het zal zijn voor “degenen die van Christus zijn” (1 Kor. 15:23), ook wel genoemd degenen “die in Christus gestorven zijn” (1 Tess. 4:16); dat wil zeggen, degenen die begrepen hebben dat behoud alleen mogelijk is door Jezus Christus en die hun geloof in Hem hebben laten blijken door de toewijding van bekering, doop en gehoorzaamheid terwijl zij zich persoonlijk laten leiden door de Heilige Geest. Zoals we hebben gezien zullen zij getransformeerd worden tot onsterfelijke, geestelijke wezens op het moment van Christus’ terugkeer en daarmee het eeuwige leven beërven (1 Kor. 15:50-53).

De overigen die zijn gestorven

Nu hebben we een dilemma. Wat gebeurt er met de mensen die nooit de mogelijkheid hebben gehad om tot dat begrip te komen en tot deze toewijding te komen? Zijn zij degenen van wie Christus zei dat zij zullen opstaan tot het oordeel?

Hoe zit dat met kleine kinderen die zijn gestorven lang voordat zij tot dit begrip konden komen of tot geestelijke volwassenheid om de Heilige Geest te kunnen ontvangen en Gods Koninkrijk te zoeken? Hoe zit het met mensen die leven en sterven in landen waar ze nog nooit van de naam Jezus Christus hebben gehoord, laat staan dat zij zich hebben kunnen toewijden aan gehoorzaamheid tot Hem? Hoe zit het met mensen die hechten aan hoge morele waarden, maar die zich niet aan een bepaalde religieuze (geloofs-) overtuiging hebben verbonden?

Wat gebeurt er met hen en wanneer? Zal de behandeling van deze mensen rechtvaardig zijn? Is God rechtvaardig? Zal Hij eenieder een gelijke mogelijkheid geven om het eeuwige leven te ontvangen?

Of is Hij selectief door het eeuwige leven slechts aan een enkeling aan te bieden?

De eerste opstanding

Laten we beginnen met wat Johannes omschrijft als de *eerste* opstanding. Hij spreekt over “diegenen die van Christus zijn,” van wie sommigen martelaars waren en van wie allen de valse religies en misleidende leerstellingen afwezen.

De Bijbelse visie op de 'hel'

Is een eeuwigheid in een altijd brandende vuurzee het lot van de goddelozen? Velen menen dat dit zo is, maar wat zegt de Bijbel er over? Om die vraag te beantwoorden moeten we de 4 Hebreeuwse en Griekse woorden die vertaald worden met 'hel' in de meeste Bijbelvertalingen begrijpen.

Sheol is het Hebreeuwse woord dat door het hele Oude Testament heen met 'hel' wordt vertaald. Het verwijst naar "de toestand en de verblijfplaats van de doden; vandaar het graf waarin het lichaam rust..." (William Wilson, *Wilson's Old Testament Word Studies*, "Hel", p. 215).

Veel Bijbelversies van recentere datum laten de ware betekenis ervan beter zien door het woord eenvoudigweg te vertalen met "het graf" of laten het eenvoudigweg onvertaald als *Sheol*.

Onder degenen die erkenden dat zij naar *sheol* gingen – naar het graf, niet naar een eeuwig brandende vuurzee – waren gelovigen als Jakob (Gen. 37:35), Job (Job 14:13), David (Ps. 88:3) en Hizkia (Jes. 38:10). Het is duidelijk dat *sheol* niet verwijst naar een plaats van eeuwige marteling.

Griekse woorden vertaald met 'hel'

De tegenhanger van *sheol* in de Griekse taal is *hades*, dat eveneens naar het graf verwijst. In de vier Nieuw-Testamentische bijbelpassages die passages uit het Oude Testament aanhalen die *sheol* bevatten, wordt *hades* gebruikt in plaats van *sheol* (Matt. 11:23; Luc. 10:15; Hand. 2:27, 31). Net als *sheol*

wordt *hades* vertaald met 'het graf' of 'dood' of onvertaald gelaten met *Hades* in recente Bijbelvertalingen.

Hades verwijst evenmin naar een plaats van hevige marteling. De apostel Petrus verwijst zelfs naar Jezus Christus Zelf als zijnde in "Hades" (Hand. 2:27, 31) of "hel" (King James-vertaling) als hij spreekt over de tijd dat Hij begraven was voor Zijn opstanding. Beide woorden verwijzen eenvoudigweg naar het graf.

Een tweede Griekse woord, *tartaroo*, wordt in het Nieuwe Testament met 'afgrond' of 'hel' vertaald. Dit woord wordt slechts eenmaal in de Bijbel gebruikt (2 Petr. 2:4), waar het verwijst naar de plaats waar de gevallen engelen worden vastgehouden in afwachting van hun oordeel. De *Expository Dictionary of Bible Words* legt uit dat *tartaroo* "verblijven in Tartaros" betekent en dat Tartaros de Griekse naam was voor "de mythologische afgrond waarin opstandige goden werden vastgehouden" (p. 337). Petrus gebruikte deze verwijzing naar de mythologie uit die tijd om te laten zien dat zondigende engelen werden overgeleverd "aan krochten der duisternis... om hen tot het oordeel te bewaren." Deze gevallen engelen zijn in een toestand of plaats van bewaring terwijl zij hun uiteindelijke oordeel over hun rebellie tegen God afwachten.

Tartaros heeft alleen betrekking op demonen. Nergens verwijst *tartaroo* naar een brandende hel waarin mensen gepijnigd worden na de dood.

Slechts met het laatst overgebleven woord dat met 'hel' wordt vertaald—het

Griekse woord *gehenna*—zien we enkele elementen die men vaak associeert met de traditionele betekenis van de hel. Toch heeft dit woord ook opvallende verschillen met het traditionele concept van de hel.

Gehenna "komt van de Hebreeuwse uitdrukking, Ben-hinnom, de vallei van Hinnom... Vanuit religieus oogpunt was dit een plaats waar afgoderij werd gepleegd en mensenoffers werden gebracht... In een poging om een einde aan deze gruwelijkheden te maken verontreinigde Josia de plaats met mensenbeenderen (2 Kon. 23:10, 13, 14)" (Spiras Zodiates, *The Complete Word Study Dictionary New Testament*, 1992, p. 360). Deze vallei die aan Jeruzalem grenst kwam in gebruik als de vuilstortplaats van de stad. Afval werd er verbrand samen met de lichamen van dode dieren en criminelen.

Een inferno voor goddelozen

Gehenna wordt 12 keer in de Bijbel gebruikt, waarvan 11 keer in een aanhaling van Christus' woorden. Toen Jezus sprak over *gehenna*, wisten Zijn toehoorders dat deze 'hel' een *allesverterend* vuur was waarin het afval en de lichamen van criminelen *werden vernietigd*. Hij waarschuwde er keihard voor dat dit vernietigende vuur het lot zou zijn van de zondaren die zich niet willen bekeren (Matt. 5:22, 29-30; 23:15, 33; Luc. 12:5).

Maar wanneer zou dit zich afspelen? Velen van degenen die tegen Christus waren behoorden tot de religieuze en politieke leiders in Zijn tijd; zij werden niet behandeld als criminelen door hun lichamen te laten verbranden in de vuilstortplaats van de stad. Christus wist dat

het uiteindelijke oordeel over hen, samen met dat van de overgrote meerderheid van de mensheid door de hele geschiedenis heen, in de verre toekomst zou liggen.

Degenen die, nadat zij zijn opgewekt, Gods manier van leven wordt geleerd maar toch weigeren om zich te bekeren zullen het *gehenna* vuur ondergaan, een allesverbrandend vuur dat hen volledig zal vernietigen en elke herinnering aan hen, zonder enige hoop op een latere opstanding (Matt. 10:28).

Het boek Openbaring noemt dit inferno "poel des vuurs" (Openb. 19:20; 20: 10, 14-15). In het tijdsbestek dat in de Bijbel wordt geopenbaard volgt dit op de 1000-jarige regering van Christus op aarde (Openb. 20:1-6) en een opstanding tot fysiek leven van al degenen die God en Zijn manier van leven nooit gekend hebben (verzen 5, 11-13). Degenen die op dat moment worden opgewekt zullen de gelegenheid krijgen om Gods wegen te leren, zich te bekeren en Zijn geschenk van eeuwig leven te ontvangen.

Sommigen zullen echter toch dat geschenk weigeren. De Bijbel beschrijft hun lot: "En wanneer iemand niet bevonden werd geschreven te zijn in het boek des levens, werd hij geworpen in de poel des vuurs" (vers 15).

Degenen die opzettelijk ervoor kiezen om Gods manier van leven te verwerpen zullen *sterven*, niet eeuwig lijden. Zij zullen vernietigd worden in dit vuur, zodat er niets anders dan as overblijft (Mal. 4:1-3).

Hij schrijft: “En ik zag tronen, en zij zetten zich daarop, en het oordeel werd hun gegeven; en *ik zag* de zielen van hen, die onthoofd waren om het getuigenis van Jezus en om het woord van God, en die noch het beest noch zijn beeld hadden aanbeden en die het merkten niet op hun voorhoofd en op hun hand ontvangen hadden; en zij werden weder levend en heersten als koningen met Christus, duizend jaren lang. *De overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren.* Dit is de *eerste* opstanding. Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding” (Openb. 20:4-6).

Merk op dat sommigen tot leven komen *na* de 1000-jarige regering van Christus. Degenen die eeuwig leven krijgen aan het begin van die periode, bij Christus’ terugkeer, vertegenwoordigen de *eerste* opstanding. Maar hier zien we duidelijk dat de anderen niet opnieuw tot leven komen totdat de 1000 jaar voorbij zijn. Indien er maar 1 opstanding zou zijn zou Johannes naar deze gebeurtenis eenvoudigweg hebben kunnen verwijzen als *de* opstanding. Nu het echter wordt omschreven als de *eerste* opstanding, moet er in ieder geval nog een opstanding volgen.

Samenvatting

We hebben gezien dat de hoogste geschreven autoriteit—de Bijbel—ons leert dat op het moment van de terugkeer van Jezus Christus Hij degenen die zijn gestorven in het geloof tot leven zal wekken en hun het ongelooflijke geschenk van het eeuwige leven zal geven. Toch zullen *alleen* degenen die “van Christus” zijn ten tijde van Zijn terugkomst deel hebben aan deze opstanding.

Er wordt ons in 1 Tim. 2:3-4 verteld dat “God, onze Heiland (...) wil, dat alle mensen behouden worden en tot erkenning der waarheid komen.” Om dit te bereiken moet Gods plan nog een andere stap omvatten die we nog niet hebben besproken. We moeten nadenken over de honderden miljoenen mensen die al gestorven zijn en nooit de kennis van de waarheid hebben gehad. Is het te laat voor hen?

Dit brengt ons bij een discussie van hetgeen het meest verbazingwekkende aspect van heel Gods plan voor leven en dood zal zijn—wat God in petto heeft voor de *overige* doden.

Degenen die zijn gestorven zonder Jezus te hebben gekend

De dood discrimineert niet. De rechtvaardigen en de zondaars sterven allen. Jezus maakte gebruik van 2 wijdverbreide tragedies uit Zijn tijd om te bevestigen dat de dood willekeurig kan zijn en daaruit een belangrijke les valt te leren: “Terzelfder tijd kwamen enigen tot Hem met het bericht over de Galileeërs, wier bloed Pilatus met hun offers vermengd had. En Hij antwoordde en zeide tot hen: Meent gij, dat deze Galileeërs groter zondaars waren dan alle andere Galileeërs, omdat zij dit lot hebben ondergaan? Neen, zeg Ik u, maar als gij u niet bekeert, zult gij allen evenzo omkomen. Of meent gij, dat die achttien, op wie de toren bij Siloam viel en die erdoor gedood werden, schuldiger waren dan alle andere mensen, die in Jeruzalem wonen? Neen, zeg Ik u, maar als gij u niet bekeert, zult gij allen evenzo omkomen” (Luc. 13:1-5).

De details zijn onduidelijk. Waarschijnlijk waren sommige Joden bruut vermoord door Romeinse soldaten gedurende een religieuze ceremonie in de tempel van Jeruzalem. Tijdens een andere gebeurtenis stortte een toren in, waardoor sommigen omkwamen. Beide incidenten zijn voorbeelden van het willekeurige overlijden van onschuldige mensen. Jezus zei dat deze mensen niet slechter waren dan anderen. Zij waren gewoon op de verkeerde plaats op het verkeerde moment.

Soortgelijke gebeurtenissen vinden overal om ons heen plaats. We worden vooral in beroering gebracht wanneer kinderen sterven door ongelukken, misdrijven of ziekten. We schudden ons hoofd in verbijstering als een vliegtuig neerstort, een huis afbrandt, een bom een winkelcentrum, bedrijf of school vernietigt. De slachtoffers van dergelijke tragedies waren op de verkeerde plaats op het verkeerde moment; God koos hen niet uit om ze te straffen. Zoals Salomo uitlegde treffen tijd en toeval ons allen (Pred. 9:11-12).

Zijn leven en dood willekeurig?

In de vorige hoofdstukken ontdekten we dat God een geweldig doel heeft met ons tijdelijk, fysiek bestaan: het bereidt ons voor op het eeuwige, geestelijke leven dat Hij ons wil geven. Degene die in deze tijd in Jezus Christus geloven en hun toewijding laten blijken door hun manier van leven zullen het geschenk van het eeuwige leven ontvangen in een opstanding die plaatsvindt bij Zijn terugkomst naar aarde.

In het voorbeeld dat we net hebben besproken maakt Jezus het punt duidelijk (in Lucas 13:3-5) dat leven en dood zinloos zijn tenzij we ons bekeren en het Koninkrijk zoeken. Maar hoe staat het met al degenen die geleefd hebben, hun best hebben gedaan en stierven zonder dat zij de mogelijkheid hebben gehad om deze keuzes van toewijding te maken? Waren hun levens en sterven willekeurig, zonder reden? Is er geen hoop of belofte voor hen? Wordt hun niet dezelfde kans geboden om het geschenk van eeuwig leven te ontvangen?

De Geschriften bevatten vele garanties dat God serieus is wat Zijn beloften betreft. Petrus zegt dat het Gods wil is dat iedereen zich uiteindelijk zal bekeren:

“De Here talmt niet met de belofte, al zijn er, die aan talmen denken, maar Hij is lankmoedig jegens u, *daar Hij niet wil, dat sommigen verloren gaan, doch dat allen tot bekering komen*” (2 Petr. 3:9). Dit vers garandeert ons dat God niet zal falen. Het impliceert ook dat sommigen dachten dat God onverschillig en inconsistent zou zijn.

Niet iedereen is nu geroepen tot behoud

Op sommige momenten waren Jezus' discipelen verward en gefrustreerd vanwege Zijn onderwijsmethoden. Ze vroegen Hem

Zullen de goddelozen voor altijd gestraft worden?

“Hij zal gepijnigd worden met vuur en zwavel ten aanschouwen van de heilige engelen en van het Lam. En de rook van hun pijniging stijgt op in alle eeuwigheden, en zij hebben geen rust, dag en nacht, die het beest en zijn beeld aanbidden, en al wie het merkteken van zijn naam ontvangt” (Openb. 14:10-11).

Op het eerste gezicht lijkt dit de traditionele idee van een kokend zwavelvuur, van ongenadige en eeuwige marteling van hulpeloze, onsterfelijke zielen te bevestigen. Maar als we niet direct vasthouden aan dit plaatje van de hel kunnen we zien dat deze passage een heel andere gebeurtenis beschrijft.

Ten eerste valt op dat de *rook van hun pijniging* voor altijd opstijgt; er staat niet dat hun *pijniging* eeuwig duurt. Rook is wat overblijft van de verbrande lichamen van degenen die “het beest en zijn beeld” (vers 9) aanbaden, het politieke en valse godsdienstige systeem dat door Jezus vernietigd en vervangen zal worden.

Andere passages maken duidelijk dat de goddelozen *zullen worden vernietigd* en *tot as vergaan* onder de voeten van de rechtvaardigen: “Want zie, de dag komt, brandend als een oven! Dan zullen alle overmoedigen en allen die goddeloosheid bedrijven, zijn als stoppels, en de dag die komt, zal hen in brand steken (zegt de Here der heerschen) welke hun wortel noch tak zal overlaten. Maar voor u, die mijn naam

vreest, zal de zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder haar vleugelen; gij zult uitgaan en springen als kalveren uit de stal. Gij zult de goddelozen vertreden, want tot stof zullen zij zijn onder uw voetzolen op de dag die Ik bereiden zal, zegt de Here der heerschen” (Mal. 4:1-3).

De verwijzing in Openbaring 14:11 naar de goddelozen die ‘geen rust [hebben], dag en nacht’ spreekt over degenen die continueren het beest en zijn beeld te aanbidden. Als ze eenmaal in dit hellevuur zijn geworpen zullen zij verbranden en zullen zij niet langer meer in leven zijn om gepijnigd te worden.

Let op Davids commentaar dat de goddelozen niet voor eeuwig gepijnigd worden, maar ‘in rook’ zullen opgaan en *omkomen*: “Voorwaar, de goddelozen gaan te gronde, de vijanden des Heren zijn als de pracht der landouwen: zij *vergaan*, in rook *vergaan zij*” (Ps. 37:20).

De onbekeerde goddelozen die opzettelijk weigeren het offer van Jezus Christus te accepteren en weigeren zich te onderwerpen aan God de Vader en Hem te gehoorzamen en te vereren, zullen door het vuur vernietigd worden. De *rook* van hun pijniging zal “eeuwig” opstijgen, hetgeen betekent dat niets het zal verhinderen of voorkomen. Het Griekse woord dat vertaald wordt met “in alle eeuwigheden” kan simpelweg verwijzen naar iets dat niet kan worden gestopt.

waarom Hij tegen andere mensen in parabels sprak in plaats van meer direct te zijn. Hij vertelde hun waarom: “Omdat het u gegeven is de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen te kennen, maar hun is dat niet gegeven” (Matt. 13:11).

Jezus haalde vervolgens een profetie uit Jesaja aan die voorspelde dat het verstand van mensen toegesloten zou zijn, dat ze niet in staat zouden zijn Zijn onderricht te accepteren of te begrijpen wie Hij was. Toen legde Hij uit: “Maar uw ogen zijn zalig, omdat zij zien en uw oren, omdat zij horen” (vers 16). We kunnen hier een verschil tussen de discipelen, die op dat moment geloof en begrip hadden, en de meerderheid van de mensen, die geen van beide had, zien.

De mensen in de tijd van Jezus probeerden vaak om vast te stellen wie Hij precies was. Was Hij gewoon een rabbi? Was Hij de geprofeeteerde Elia of Johannes de Doper? Was Hij een fraudeur, een valse Messias? Was Hij de ware Messias?

Op een bepaald moment vroeg Jezus de discipelen wie zij dachten dat Hij was.

“Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben? Simon Petrus antwoordde en zeide: Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God! Jezus antwoordde en zeide: Zalig zijt gij, Simon Barjona, want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar mijn Vader, die in de hemelen is” (Matt. 16:15-17).

God moet begrip verlenen

Jezus onderwees Zijn discipelen dat God eerst geestelijk inzicht verleent. Niemand kan tot Jezus komen tenzij God de Vader “hem trekke” (Joh. 6:44).

God werkte oorspronkelijk met het volk Israël door een relatie met de Israëlieten aan te gaan middels het Oude Verbond. Maar als natie overtraden ze het verbond keer op keer en wezen uiteindelijk Christus Zelf af. Vanaf het moment dat Zijn eigen mensen Hem verwierpen kwamen de beloften van het Nieuwe Verbond, dat Jezus kwam instellen, beschikbaar voor alle mensen van alle volken.

Paulus had dit in gedachten toen hij zowel de religieuze Joden (een gedeelte van het volk van Israël) als de heidenen in zijn brief aan de gemeente te Rome aansprak. In Romeinen 11:8 haalde Paulus Jesaja

29:10 aan: “God gaf hun een geest van diepe slaap, ogen om niet te zien en oren om niet te horen, tot de dag van heden.”

Paulus legde uit dat zelfs de meerderheid van de mensen van Israël geestelijk verblind bleef (Rom. 11:7). In Efeziërs 4:17-18 laat Paulus zien dat de heidenen op gelijke wijze deel hebben aan deze bijna universele, geestelijke blindheid.

Paulus haalde ook een ander voorval uit het Oude Testament aan (Rom. 11:2-4). De trouwe profeet Elia dacht dat hij de enige overlevende mens was die zich niet had laten verleiden om zich te buigen voor de valse afgod Baäl. Maar God onthulde Elia dat Hij ook anderen had gered die Hem trouw waren gebleven. Paulus trok een belangrijke les uit dit voorbeeld: “Zo is er dan ook in de tegenwoordige tijd een overblijfsel gelaten naar de verkiezing der genade” (vers 5).

Een overblijfsel is slechts een spoor, een overblijvende rest. En de “verkiezing” waarover Paulus het heeft refereert slechts aan een relatief klein deel van de mensheid. God heeft duidelijk onthuld dat Hij slechts weinigen tot behoud zal roepen in deze tijd. Let op hoe Jezus dit uitlegt: “Gaat in door de enge poort, want wijd is de poort en breed de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er, die daardoor ingaan; want eng is de poort, en smal de weg, die ten leven leidt, *en weinigen zijn er, die hem vinden*” (Matt. 7:13-14).

God pakt het op deze manier aan, niet opdat Hij het grootste gedeelte van de mensheid kan uitsluiten van Zijn beloften. Het is integendeel zelfs zo dat God deze methode heeft verkozen om Zijn beloften uit te breiden naar allen. “Want God heeft hen allen onder ongehoorzaamheid besloten, om Zich over hen allen te ontfermen” (Rom. 11:32).

Paulus erkende dat deze methode op het eerste gezicht wellicht onlogisch zou lijken, maar God weet in Zijn wijsheid precies wat Hij aan het doen is. Het is niet aan ons om God te adviseren hoe Hij Zijn plan zou moeten voltooien:

“O diepte van rijkdom, van wijsheid en van kennis Gods, hoe ondoorgrondelijk zijn Zijn beschikkingen en hoe onnaspeurlijk Zijn wegen! Want: wie heeft de zin des Heren gekend? Of wie is Hem tot raadsman geweest? Of wie heeft Hem eerst iets gegeven, waarvoor hij vergoeding ontvangen moet? Want uit Hem en door Hem en tot

Hem zijn alle dingen: Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid” (Rom. 11:33-36).

Het komende oordeel

Aangezien God het leven heeft geschapen, heeft Hij de autoriteit om leven te nemen en te herstellen. Hij heeft de macht om de gelegenheid te geven voor behoud in de toekomst.

Neem nogmaals een schriftgedeelte, dat we aan het eind van het vorige hoofdstuk hebben geciteerd, in overweging: “En ik zag tronen,

Worden de goddelozen gestraft in een eeuwigbrandend vuur?

“Het is beter, dat gij met een oog het Koninkrijk Gods binnengaat, dan dat gij met twee ogen in de hel geworpen wordt, waar hun worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust” (Marc. 9:47-48). Waarschuwde Jezus hier voor een eeuwige bestraffing in de hel?

Het woord ‘hel’ in de passage hierboven is een vertaling van het Griekse woord *gehenna*. Jezus refereerde hier naar de vallei van Hinnom, net buiten Jeruzalem. In Zijn tijd was deze plek de vuilstortplaats waar voortdurende vuren brandden, gevoed door afval en de dode lichamen van dieren en criminelen.

Jezus gebruikte deze verlaten en naargeestige plaats als symbool voor het lot van de onbekeerde zondaren. Let op dat Jezus zegt dat hun *worm* niet dood gaat, niet dat de mensen die in de hel gestraft worden niet dood gaan. De straf is eeuwig, hetgeen betekent dat het permanent en compleet is.

Dit betekent echter niet dat de onbekeerden in leven gehouden en gekweld

worden door een wraakzuchtige God. Verbrande overblijfselen van de lichamen in de oorspronkelijke *gehenna*, de Vallei van Hinnom, werden ontbonden en waren vergeven van de larven. Het vuur ging niet uit – het brandde zolang er afval was om de brand gaande te houden – en de larven (de “wormen” uit Marc. 9:48) werden niet vernietigd.

Larven zijn de wormachtige larven van vliegen. Vliegen zwermen over de lichamen in staat van ontbinding en zorgen ervoor dat de lichamen voortdurend van larven vergeven zijn. In plaats van te sterven worden deze larven vliegen in een voortdurende cyclus.

De lichamen van dieren en mensen die in *gehenna* worden geworpen echter vergingen dan wel verbrandden volledig en er bleef uiteindelijk niets van over. Op gelijke wijze worden de onbekeerde zondaren niet voor eeuwig gestraft; zij zullen volledig en eeuwig vernietigd worden in de poel des vuurs, waarnaar verwezen wordt in Openbaring 20:14.

en zij zetten zich daarop, en het oordeel werd hun gegeven; en *ik zag* de zielen van hen, die onthoofd waren om het getuigenis van Jezus en om het woord van God, en die noch het beest noch zijn beeld hadden aangebeden en die het merkteken niet op hun voorhoofd en op hun hand ontvangen hadden; en zij werden weder levend en heersten als koningen met Christus, duizend jaren lang. De overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren. Dit is de eerste opstanding” (Openb. 20:4-5).

Johannes schrijft hier over dezelfde opstanding als waarnaar Paulus refereert in 1 Korintiërs 15 en I Tessalonicenzen 4, waar hij het de “eerste” opstanding noemt. Aangezien het de *eerste* opstanding wordt genoemd en niet “de” opstanding, moet er tenminste nog een opstanding volgen. Hij merkt ook op dat de *overige* doden opnieuw tot leven komen na de 1000 jaar.

Laten we onderzoeken wat degenen in de eerste opstanding zullen doen gedurende deze 1000-jarige periode (welke gewoonlijk het Millennium wordt genoemd, hetgeen Latijn is voor “duizend jaar”).

Fysiek herstel volgt op Jezus' terugkeer

Daniël 7 geeft een profetisch overzicht van de geschiedenis van de mens. Daniël beschrijft in het kort een serie van grote wereldrijken (Babylon, Perzië, Griekenland en Rome), die het Midden-Oosten zouden overheersen vanaf de tijd van Daniël. Deze machten worden verbeeld door achtereenvolgens een leeuw, een beer, een luipaard en een “schrikwekkend en geweldig” beest.

Uiteindelijk zal Christus terugkeren en Gods eeuwige Koninkrijk oprichten, welke nooit meer teniet zal gaan. “Ik bleef toekijken in de nachtgezichten en zie, met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een mensenzoon; hij begaf zich tot de Oude van dagen, en men leidde hem voor deze; en hem werd *heerschappij* gegeven en *eer* en *koninklijke macht*, en alle volken, natiën en talen dienden hem. Zijn heerschappij is een *eeuwige* heerschappij, die niet zal vergaan, en zijn koningschap is een, dat *onverderfelijk* is” (Dan. 7:13-14).

De profetie gaat verder: “die grote dieren, die vier, zijn vier koningen die uit de aarde zullen opkomen; daarna zullen de heiligen des Allerhoogsten het koningschap ontvangen, en zij zullen het koning-

schap bezitten tot in eeuwigheid, ja, tot in eeuwigheid der eeuwigheden” (verzen 17-18).

Christus brengt herstel

Jezus Christus zal terugkeren naar de aarde met macht en autoriteit. Hij zal Gods Koninkrijk oprichten. De “heiligen van de Allerhoogste”–de mensen die worden opgewekt bij Zijn terugkeer–zullen regeren met Jezus over de aarde. Christus zal, met assistentie van degenen die op het moment van Zijn wederkomst opgewekt zijn tot eeuwig leven, de aarde vullen met de kennis van God “zoals de wateren de bodem der zee bedekken” (Jes. 11:9).

De apostelen onderwezen dat Jezus zal terugkeren en de natie van Israël zal herstellen. Op dat moment zal Hij ook het geschenk van behoud en eeuwig leven aan de gehele mensheid aanbieden. Zoals de apostel Jakobus zei: “En hiermede stemmen overeen de woorden der profeten, gelijk geschreven staat: Daarna zal Ik wederkeren en de vervallen hut van David weder opbouwen, en wat daarvan is ingestort, zal Ik weder opbouwen, en Ik zal haar weder oprichten, opdat *het overige deel der mensen* de Here zoeken, en alle heidenen, over welke mijn naam is uitgeroepen, spreekt de Here, die deze dingen doet” (Hand. 15:15-17).

Jakobus haalde hier de Oud-Testamentische profeet Amos aan, die toen de situatie beschreef zoals deze zal zijn op het moment dat Jezus de natie van Israël opnieuw vestigt (“de hut van David”).

De volgende passage bevat de verzen die Jakobus citeerde in Handelingen 15. De originele context slaat op het *fysieke herstel* van de wereld na Jezus’ terugkeer:

“Te dien dage zal Ik de vervallen hut van David weder oprichten, Ik zal haar scheuren dichten en wat daarvan is ingestort, overeind zetten; Ik zal haar herbouwen als in de dagen van ouds, opdat zij beëerven de rest van Edom en van al de volken over wie mijn naam is uitgeroepen, luidt het woord van de Here, die dit doet. Zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat de ploeger zich aansluit bij de maaier en de druiventreder bij hem die het zaad strooit; dan zullen de bergen druipen van jonge wijn en al de heuvelen daarvan overvloeien. Ik zal een keer brengen in het lot van mijn volk Israël: verwoeste ste-

den zullen zij herbouwen en bewonen; wijngaarden zullen zij planten en de wijn ervan drinken; boomgaarden zullen zij aanleggen en de vrucht daarvan eten. Dan zal Ik hen planten in hun grond, en zij zullen niet meer worden uitgerukt uit de grond die Ik hun gegeven heb, zegt de Here, uw God” (Amos 9:11-15).

In poëtisch taalgebruik beschrijft Amos de voorspoed en de vrede die de naties zullen genieten na Jezus’ terugkeer.

Geestelijk herstel volgt op Jezus’ terugkeer

Hoe aantrekkelijk en bevredigend fysieke zegeningen ook zijn, God is bezig te werken aan een veel groter doel. Al het fysieke is tijdelijk, inclusief de fysieke voorspoed tijdens het Millennium en zelfs het menselijk leven. God heeft veel meer te bieden dan slechts een comfortabel fysiek leven.

De profeet Jeremia spreekt niet alleen over een fysiek herstel (Jer. 31:1-4), maar ook van een *geestelijke* opbouw, die Jezus Christus zal voltooiën wanneer Hij terugkomt: “Zie, de dagen komen, luidt het

Worden sommigen eeuwig in een poel des vuurs gekweld?

“En de duivel, die hen verleidde, werd geworpen in de poel van vuur en zwavel, waar ook het beest en de valse profeet zijn, en zij zullen dag en nacht gepijnigd worden in alle eeuwigheden” (Openb. 20:10). Zegt dit vers dat het beest en de valse profeet voor altijd gepijnigd zullen worden?

Het beest en de valse profeet zijn menselijke wezens. Terwijl ze nog in leven zijn, zullen ze in de poel van vuur en zwavel worden geworpen.

“En het beest werd gegrepen en met hem de valse profeet, die de tekenen voor zijn ogen gedaan had, waardoor hij

hen verleidde, die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die zijn beeld aanbaden; levend werden zij beiden geworpen in de poel des vuurs, die van zwavel brandt” (Openb. 19:20).

We zien in Openbaring 14:10-11 en Marcus 9:47-48 dat elk menselijk wezen dat in de poel des vuurs wordt geworpen *zal worden vernietigd*. Hij zal omkomen. Zijn *straf* zal eeuwig zijn. Hij zal echter (als as zijn) niet eeuwig *gepijnid* worden.

Satan, als geestelijk wezen, is degene die eeuwig gepijnigd zal worden. De gevallen engelen, de demonen, zullen met satan in deze kwelling besloten worden.

woord des Heren, dat Ik met het huis van Israël en het huis van Juda een *nieuw verbond* sluiten zal. Niet zoals het verbond, dat Ik met hun vaderen gesloten heb ten dage dat Ik hen bij de hand nam, om hen uit het land Egypte te leiden: mijn verbond, dat zij verbroken hebben, hoewel Ik heer over hen ben, luidt het woord des Heren. Maar dit is het verbond, dat Ik met het huis van Israël sluiten zal na deze dagen, luidt het woord des Heren: Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen en die *in hun hart schrijven*, Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn” (verzen 31-33).

Denk aan de woorden van Jakobus in Handelingen 15. Sprekende over de fysieke natie Israël, zegt hij dat God belooft dat Hij “de vervalten hut van David weder (zal) opbouwen, en wat daarvan is ingestort, zal Ik weder opbouwen, en Ik zal haar weder oprichten, opdat *het overige deel der mensen* de Here zoeken” (verzen 16-17). Dit fysieke en geestelijke herstel zal zich uitspreiden van Israël en Juda tot de rest van de wereld. God is van plan om deze naties te gebruiken om Zijn beloften aan de gehele mensheid beschikbaar te maken (Gal. 3:26-29).

Het geestelijke herstel is het belangrijkste onderdeel van het werk dat Jezus Christus in deze tijd zal voltooien door het geschenk van eeuwig leven aan iedereen aan te bieden. Niet langer zal de wereldpolitiek de mensen verwarren, want Jezus zal over al de volken en landen regeren (Openb. 11:15, Daniël 7). Er zal niet langer meer religieuze verwarring op aarde zijn, omdat God op dat moment het verstand van *alle mensen* zal openen en hen zal trekken tot Jezus Christus (Ez. 36:26-27; Jes. 11:9; Joël 2:27-28).

Dit is ook waarbij degenen in de *eerste* opstanding een belangrijke rol in Gods plan spelen. Degenen die onmiddellijk bij de terugkeer van Christus worden opgewekt zullen met Hem op aarde regeren door te assisteren bij het onderwijzen van Gods waarheid aan de mensheid (Openb. 5:10; 20:6).

Degenen die God nooit hebben gekend

Tot nu toe hebben we gezien dat behoud vóór de terugkeer van Christus al aan sommige mensen wordt aangeboden. We hebben ook gezien dat na de terugkomst van Jezus Hij aan de gehele mensheid behoud zal aanbieden in het algemeen.

Maar hoe zit het met al die mensen die gestorven zijn en nooit tot behoud geroepen zijn? Deze groep vertegenwoordigt de meerderheid van alle mensen die ooit hebben geleefd. Wat is hun eeuwige lot?

Johannes zei dat degenen die niet worden opgewekt bij Christus' terugkeer (“de overige doden”) aan het eind van het Millennium weer tot leven zullen worden gewekt: “De overige doden werden niet weder levend, *voordat de duizend jaren voleindigd waren*” (Openb. 20:5).

Een aantal verzen later volgt een nadere beschrijving van de setting van deze opstanding: “En ik zag een grote witte troon en Hem, die daarop gezeten was, voor wiens aangezicht de aarde en de hemel vluchtten, en geen plaats werd voor hen gevonden. En ik zag de doden, de groten en de kleinen, staande voor de troon, en er werden boeken geopend. En nog een ander boek werd geopend, het *boek* des levens; en de doden werden *geoordeeld* op grond van hetgeen in de boeken geschreven stond, naar hun werken. En de zee gaf de doden, die in haar waren, en de dood en het dodenrijk gaven de doden, die in hen waren, en zij werden geoordeeld, een ieder naar zijn werken” (Openb. 20:11-13).

Jezus sprak van een toekomstige tijd van beoordeling wanneer allen Zijn onderwijs zullen begrijpen. Hij beschreef een tijd waarin de mensen van alle generaties *tegelijkertijd* zullen leven en geoordeeld worden: “Toen begon Hij de steden, waarin de meeste krachten door Hem verricht waren te verwijten, dat zij zich niet bekeerd hadden:

Wee u, Chorazin, wee u, Betsaida! Want indien in Tyrus en Sidon die krachten waren geschied, welke in u geschied zijn, reeds lang zouden zij zich in zak en as bekeerd hebben. Doch Ik zeg u, het zal voor Tyrus en Sidon draaglijker zijn in *de dag des oordeels* dan voor u. En gij, Kafarnaum, zult gij tot de hemel verheven worden? Tot het dodenrijk zult gij nederdalen; want indien in Sodom de krachten waren geschied, die in u geschied zijn, het zou gebleven zijn tot de dag van heden. Maar Ik zeg u, het zal voor het land van Sodom draaglijker zijn in *de dag des oordeels* dan voor u” (Matt. 11:20-24).

In gelijksoortige voorbeelden refereert Jezus aan de reeds lang overleden inwoners van Nineve, de koning van het Zuiden ten tijde van Salomo en zelfs aan het oude Sodom en Gomorra, het toppunt van verdorvenheid (Matt. 10:14-15; 12:41-42). Hij tolereert perversie

Lazarus en de rijke man: bewijs van hemel en hel?

“En er was een rijk man, die gekleed ging in purper en fijn linnen en elke dag schitterend feest hield. En er was een bedelaar, Lazarus genaamd, vol zweren, nedergelegd bij zijn voorportaal, die verlangde zijn honger te stillen met wat van de tafel van de rijke afviel; zelfs kwamen de honden zijn zweren likken.

Het geschiedde, dat de arme stierf en door de engelen gedragen werd in Abrahams schoot. Ook de rijke stierf en hij werd begraven. En toen hij in het dodenrijk zijn ogen opsloeg onder de pijnigingen, zag hij Abraham van verre en Lazarus in zijn schoot. En hij riep en zeide: Vader Abraham, heb medelijden met mij en zend Lazarus opdat hij de top van zijn vinger in water dope en mijn tong verkoele, want ik lijd pijn in deze vlam.

Maar Abraham zeide: Kind, herinner u, hoe gij het goede tijdens uw leven hebt ontvangen en insgelijks Lazarus het kwade; nu wordt hij hier vertroost en gij lijdt pijn. En bij dit alles, er is tussen ons en u een onoverkomelijke kloof, opdat zij, die vanhier tot u zouden willen gaan, dit niet zouden kunnen, en zij vandaar niet aan onze kant zouden kunnen komen.

Doch hij zeide: Dan vraag ik u, vader, dat gij hem naar het huis van mijn vader zendt, want ik heb vijf broeders. Laat hij hen dan ernstig waarschuwen, dat ook zij niet in deze plaats der pijniging komen. Maar Abraham zeide: Zij hebben Mozes en de profeten, naar hen moeten zij luisteren. Doch hij zeide: Neen, vader Abraham, maar indien iemand van de

doden tot hen komt, zullen zij zich bekeren. Doch hij zeide tot hem: Indien zij naar Mozes en de profeten niet luisteren zullen zij ook, indien iemand uit de doden opstaat, zich niet laten gezegen” (Luc. 16:19-31).

Als we naar dit verhaal kijken in het licht van andere schriftgedeelten en in zijn historische context wordt het duidelijk dat dit een allegorie is, een bekend verhaal in die tijd dat Jezus gebruikte om een geestelijke les duidelijk te maken aan degenen die de wet kenden, maar zich er niet aan hielden. Het was nooit de bedoeling dat dit verhaal letterlijk opgevat zou worden.

The Victor Bible Background Commentary, New Testament, legt ten aanzien van deze passage het volgende uit:

“Niet alleen dacht men dat Hades in twee gedeelten was verdeeld, maar ook dat gesprekken gehouden konden worden tussen personen in Gan Eden [de verblijfplaats van de rechtvaardigen] en Gehinnom [de verblijfplaats van de zondaren]. Joodse geschriften beschrijven de eerste [verblijfplaats] als een groen land met zoete wateren die uit talloze bronnen voortkomen, terwijl Gehinnom niet alleen een verdord land is, maar dat het water van de rivier dat Gehinnom scheidt van Gan Eden zich terugtrekt wanneer de wanhopig dorstende zondaar knielt om te drinken. ... In het verhaal van Christus was God de enige hulp van de bedelaar, want de rijke man zou zeker niets voor hem doen! ... Het is belangrijk

om deze gelijkenis te zien als een vervolg van Zijn conflict met de Farizeeën over rijkdom. Christus had gezegd: “Gij kunt niet God dienen en Mammon [ook wel vertaald met geld]” (vers 13). Toen de Farizeeën hem hoorden antwoordde Jezus: “wat hoog is bij mensen, is een gruwel voor God” (vers 15).

Er bestaat geen twijfel dat de Farizeeën onovertuigd bleven ... En daarom vertelde Christus een verhaal dat bedoeld was om het belang van wat Hij juist gezegd had te onderstrepen.

In dit leven zou de rijke man waarschijnlijk te gast zijn geweest in het bekende tv-programma uit de jaren '80 van de vorige eeuw “Lifestyles of the Rich and Famous.” De camera's zouden ingezoomd hebben op zijn marmeren villa met zijn schitterende poorten ... en de beroemde feesten die hij organiseerde voor zijn belangrijke vrienden. Op het moment dat de cameraploeg hun uitrusting het huis van de rijke man binnen zou brengen, zou een van hen hebben kunnen struikelen over de stervende bedelaar, arm en verlaten, net buiten het huis van de rijke man. ... Het was duidelijk dat hij beneden de aandacht van de huiseigenaar, die nooit aan de stervende man net buiten zijn poort dacht, was, terwijl alles wat Lazarus wenste een broodkruimel van de overladen tafels was ...

Maar toen, zei Jezus, stierven beide mannen. En plotseling wijzigden hun situaties volledig! Lazarus was ‘in de schoot van Abraham’, waarmee wordt beschreven dat hij verblijft op een eervolle plaats aan een banket dat eeuwige zegeningen symboliseert. De rijke man echter bevindt zich in kwelling, afge-

scheiden van de plaats van zegeningen door een ‘onoverkomelijke kloof’ (16:26). Alhoewel hij smeekt om slechts een drupje water schudt Abraham medelijdend het hoofd. Er is geen verlichting mogelijk – of geschikt! ... De rijke man had alle goede dingen al ontvangen en had deze egoïstisch genoeg alleen voor zichzelf gebruikt ... De onverschilligheid van de rijke man ten opzichte van Lazarus liet zien hoe ver zijn hart van God was en hoe ver zijn weg was afgedwaald van die van God. Het waren zijn rijkdommen en hij gebruikte deze alleen voor zichzelf ...

En zo maakt Jezus Zijn eerste punt volledig duidelijk. Jullie Farizeeën kunnen niet en God en Geld liefhebben. Liefde voor geld is walgelijk in Gods ogen, want jullie zullen er daardoor toe aangezet worden keuzes te maken in het leven die God haat ...

Maar Jezus stopt hier nog niet. Hij vertelt dat de rijke man aan Abraham vraagt om Lazarus zijn broers te laten waarschuwen, die net zo egoïstisch leven als hijzelf deed. Opnieuw weigerde Abraham. Zij hebben ‘Mozes en de profeten’ (16:31), dat wil zeggen, de Schrift. Als zij zich door de Schrift niets zullen laten zeggen, zullen zij ook niet reageren indien iemand uit de dood terug zou keren ...

Christus geeft dan in wezen een opmerkelijke vermaning: de koppigheid en onwilligheid van de Farizeeën en Schriftgeleerden met betrekking tot Jezus' woorden weerspiegelen een koppigheid met betrekking tot het Woord van God zelf, wat deze mannen pretenderen te vereren ...” (Lawrence Richards, QuickVerse software, 1992-1998).

en zonde niet, maar Hij is nog niet klaar met het werken in het leven van deze mensen. De mensen in deze generaties leefden en stierven zonder de mogelijkheid te hebben gekregen om te leren over God en Zijn plan om de gave van het eeuwig leven te schenken door Christus.

Jezus beschreef een periode waarin de mensen uit alle voorgaande tijden tegelijkertijd zullen leven. Samen zullen zij tot begrip komen omtrent de waarheid over Wie Jezus Christus was en over het doel van het leven. En al de mensen uit de verschillende generaties zullen versteld staan dat de mensen uit de tijd van Jezus Hem verwierpen.

Profetie aangaande de opstanding

Van de profeet Ezechiël kunnen we leren dat degenen die aan deze opstanding deel hebben weer worden opgewekt tot *fysiek* leven. In hoofdstuk 37 ziet Ezechiël een visioen betreffende deze ongelooflijke toekomstige gebeurtenis – een opstanding in een vallei vol dode beenderen (verzen 1-7).

Hij keek toe terwijl de dorre beenderen weer bij elkaar schenen te komen tot een skelet en vervolgens bedekt werden met vlees en opstonden tot een grote menigte van tot leven gewekte mensen (verzen 8-10). De context onthult dat deze mensen zullen worden opgewekt tot een fysiek, sterfelijk leven. Hun lichamen zijn van vlees, bedekt met huid. Ze moeten ademen om te leven. God zal hen uit hun graven brengen om Zijn Geest in hen te blazen (verzen 12-14).

Aan het einde van het Millennium (de eerste 1000 jaar van Jezus' eeuwige regering) zullen al degenen die in de voorgaande stappen van Gods plan nog geen rekenschap hebben afgelegd voor Hem staan. Voor de eerste maal in hun leven zullen zij een juist begrip van Gods Woord, het onderricht van de Bijbel, hebben. God zal hun de mogelijkheid tot eeuwig leven bieden ("En nog een ander boek werd geopend, *het boek des levens*," Openbaring 20:12; zie ook Filippenzen 4:3). Zij zullen, net als alle voorgaande generaties, geoordeeld worden op grond van hun werken.

De basis voor beoordeling

Wat betekent het om geoordeeld te worden? Zullen mensen onmiddellijk beloond of veroordeeld worden op het moment van

hun opstanding, gebaseerd op hetgeen zij tijdens hun leven voor de opstanding hebben gedaan?

Het oordeel is meer dan de definitieve beslissing om te belonen of te veroordelen. Het oordeel is een *proces* dat plaats vindt gedurende een tijd en uiteindelijk uitmondt in een definitieve beslissing.

Het principe van beoordeling wordt geïllustreerd in andere schriftgedeelten. Wanneer Jezus terugkeert zal Hij eenieder belonen overeenkomstig hun werken (Matt. 16:27), namelijk de positieve vruchten die het resultaat zijn van een verbeterde houding en karakter, ontwikkeld over een tijd. De mensen van vroegere generaties die op dat moment het geschenk van het eeuwig leven hebben ontvangen zullen beoordeeld zijn overeenkomstig hun *werken*. Veel schriftgedeelten beschrijven de resultaten waarnaar God op zoek is in ons leven (Rom. 12; Kol. 3-4; Ef. 4-6; Openb. 22:14).

God is bezorgd over ons hart, onze diepste gedachten en motivatie. Hij kijkt naar het hart door te kijken naar hoe we werkelijk zijn (1 Sam. 16:7). God verwacht dat we ernaar streven om in alles wat we doen en denken Jezus Christus na te volgen (Fil. 2:5; 1 Petr. 2:21). Iemand die is als Christus is oprecht. Zijn of haar uitwendige handelingen – houding en werken – reflecteren het hart, de inwendige mens. We zullen allen geoordeeld worden naar onze gewoontelijke handelingen, omdat deze laten zien wat we zijn geworden (2 Kor. 5:10). De manier waarop we leven – hoe we met anderen omgaan en gehoor geven aan Gods wetten – zullen reflecteren hetgeen wij geloven, of we nu leven volgens Gods wetten of niet.

Oordeel gebaseerd op beslissingen en handelingen

God zal voldoende tijd geven aan degenen die na de 1000 jaar zijn opgewekt om door hun handelingen en beslissingen te bewijzen dat zij inderdaad in Jezus Christus als hun Verlosser geloven en zich willen onderwerpen aan Zijn weg van leven, waaraan hun wil ondergeschikt is. Jezus zei dat de persoon die eeuwig leven zal ontvangen – degenen die 'het Koninkrijk binnengaan' – iemand moet zijn die *'doet de wil Mijns Vaders, die in de hemelen is'* (Matt. 7:21).

Het verstand van degenen die in de tweede opstanding zijn zal geopend worden voor de waarheid van Gods plan. Zij zullen de gele-

genheid krijgen om te beslissen of zij de wil van de Vader willen doen of niet. Nadat hun ogen geestelijk geopend zijn en deze waarheid aan hun zal zijn geopenbaard zullen zij geoordeeld worden op basis van hun werken, hun antwoord op hun nieuwe begrip. Zij zullen dezelfde verantwoordelijkheid krijgen die anderen in eerdere stadia in Gods plan reeds hebben ontvangen. Zij zullen de gelegenheid krijgen om hun geloof in Jezus Christus te ontwikkelen en hun geloof en toewijding te laten zien door hun manier van leven.

Geoordeeld worden naar de werken houdt niet in dat men het geschenk van behoud *verdient*. Het betekent eenvoudigweg dat iemand laat zien door zijn leven dat hij gelooft in Jezus Christus en dat hij de wil van de Vader wil doen (Matt. 7:21). Een persoon die volgens die toewijding leeft zal automatisch de positieve resultaten van die keuze en die manier van leven reflecteren in zijn leven (Gal. 5:22-23; Jak. 2:14-26).

Het plan van God – zoals Hij heeft beloofd – is een perfect en compleet plan. Door Zijn plan te volgen zal Hij uiteindelijk behoud aan eenieder die ooit geleefd heeft aanbieden (Ef. 1:9-10).

Wat is het oordeel?

Zoals we eerder hebben gezegd had Jezus het over meer dan een opstanding toen Hij zei “de ure komt, dat allen, die in de graven zijn, naar Zijn stem zullen horen, en zij zullen uitgaan, wie het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, wie het kwade bedreven hebben, tot de opstanding ten oordeel” (Joh. 5:28-29).

Het woord *krisis*, dat in dit vers met ‘oordeel’ is vertaald, wordt in sommige vertalingen vertaald door *veroordeling*. Toch wordt het meestal vertaald met ‘oordeel’. Dit woord refereert aan *een proces van evaluatie* in plaats van een daad van bestraffing. *Krisis* betekent “het onderzoeksproces, de handeling van het onderscheiden en apart zetten, ... het oordelen, het uitvoeren van een oordeel over een persoon of ding” (W.E. Vine, *Vine’s Complete Expository Dictionary of Old and New Testament Words*, 1985, p. 119). *Krisis* moet onderscheiden worden van *krima*, hetgeen verwijst naar “de straf die wordt uitgesproken, een uitspraak, een veroordeling, het besluit naar aanleiding van een onderzoek” (ibid.).

Zoals we eerder zagen zullen degenen die in dit leven geroepen zijn en hierop ingaan door te luisteren naar en te geloven in God het eeuwige leven krijgen; het zal voor hen niet nodig zijn om nogmaals door deze periode van beoordeling te gaan (vers 24). Zij worden nu beoordeeld (1 Petr. 4:17), niet pas later. Deze beoordeling is een *proces*, waarbij degenen die door God geroepen worden in deze periode en trouw zijn aan Zijn waarheid hierop ingaan en vruchten dragen (Joh. 15:2-8; Gal. 5:22-23) – of juist niet op deze roeping ingaan (2 Petr. 2:20-22).

Uiteindelijk zullen alle anderen beoordeeld worden, “want God zal elke daad doen komen in het gericht over al het verborgene, hetzij goed, hetzij kwaad” (Pred. 12:14). Dit oordelen zal ook plaatsvinden gedurende een tijdsperiode in ‘de opstanding ten oordeel’ waarvan Christus sprak.

Wanneer vindt dit oordelen plaats?

Wanneer vindt deze opstanding ten oordeel plaats? Openbaring 20:11-13 spreekt van een periode nadat ‘de duizend jaren voleindigd waren’ (verzen 5, 7). Satan is verwijderd zodat hij niet meer de mensheid kan beïnvloeden (vers 10), vervolgens worden de doden terug tot fysiek leven gebracht en *geoordeeld* (verzen 12-13). Het Griekse woord dat hier vertaald wordt met *geoordeeld* is *krino*, hetgeen betekent ‘scheid, selecteren, kiezen’ (Vine, p. 336).

“De doden, groot en klein,” die staan voor hun Schepper zijn degenen die gestorven zijn zonder ooit de ware God gekend te hebben of Zijn doel met hen. De boeken (*biblia* in het Grieks, waarvan het woord Bijbel is afgeleid) zijn de Geschriften, de bron van de kennis die leidt tot eeuwig leven. Al degenen die in deze opstanding fysiek leven krijgen, opgestaan uit de het graf en de zee (vers 13), zullen eindelijk de gelegenheid krijgen om volledig Gods plan met hen te begrijpen.

Deze opstanding is niet een *tweede* kans op behoud; voor hen is het hun *eerste* mogelijkheid om God werkelijk te leren kennen. Degenen in deze opstanding worden “op grond van hetgeen in de boeken geschreven stond, naar hun werken” geoordeeld (vers 12). Deze beoordeling zal plaatsvinden gedurende een tijdsperiode waarin zij de mogelijkheid hebben om te luisteren, te begrijpen en te groeien in

Gods manier van leven, opdat hun namen in het boek des levens worden geschreven (vers 15).

Er zijn twee belangrijke principes hier. Ten eerste zullen allen, zoals we zojuist gezien hebben, een eerlijke en gelijke mogelijkheid op bekering en vergeving krijgen om het eeuwige leven te ontvangen. Ten tweede zien we dat sommigen – door hun keuze – niet dat geweldige geschenk van eeuwig leven zullen ontvangen.

Johannes omschreef hun lot als volgt: “En de dood en het dodenrijk werden in de poel des vuurs geworpen. Dat is de *tweede* dood: de poel des vuurs. En wanneer iemand *niet bevonden werd geschreven te zijn in het boek des levens*, werd hij geworpen in de poel des vuurs” (Openb. 20:14-15).

Wie zijn degenen wiens namen niet bevonden werden geschreven te zijn in het boek des levens? Vergeet niet dat God op dat moment aan iedereen de mogelijkheid zal hebben gegeven om het geschenk van het eeuwige leven, in deze verzen omschreven als het boek des levens, te ontvangen en te accepteren. Degenen wiens namen niet hierin zijn geschreven zullen zelf ervoor *gekozen* hebben door hun daden en beslissingen om hiervan te zijn *uitgesloten*. God zal nooit iemand het eeuwige leven *opdringen*. Indien iemand *bewust* ervoor kiest om zich niet te bekeren en in Gods plan van eeuwig leven ingesloten te worden zal deze persoon geoordeeld worden naar zijn daden en vernietigd worden. Dit is een daad van genade; een dergelijk persoon zal slechts constant ongeluk over zichzelf brengen.

Worden degenen die zich niet willen bekeren voor eeuwig gepijnigd?

We hebben al gezien dat de mens sterfelijk is. De dood moet verzeleken worden met een diepe slaap, een toestand van onbewustzijn. Een van de redenen waarom God ons een tijdelijk, fysiek leven gaf was omdat als we ervoor zouden kiezen om de voorwaarden, condities en eisen van het eeuwige leven niet te accepteren ons leven genadig maar definitief beëindigd kan worden.

Veel mensen geloven in een letterlijk, eeuwig brandend hellevuur of een toestand van geestelijke kwelling waarin slechte mensen in eeuwigheid gepijnigd worden. Maar het eenvoudige onderwijs uit de

Bijbel houdt niets van dat alles in. Onze God is een liefdevolle, genadige Vader die niemand aan dat lot wil prijsgeven.

Paulus vertelt ons in een bekend vers: “Want het loon, dat de zonde geeft, is de dood, maar de genade, die God schenkt, is het eeuwige leven in Christus Jezus, onze Here” (Rom. 6:23). Eeuwig leven is een *geschenk* dat God geeft aan degenen die altijd in Zijn familie zullen zijn. De dood waarin geen hoop op opstanding is, is voorbehouden voor degenen die Gods aanbod tot eeuwig leven in het Koninkrijk van God afwijzen. Zij zullen niet eeuwig in kwelling zijn. Degenen die ervoor kiezen om dat geschenk niet te ontvangen zullen *ophouden te bestaan*.

Degenen die zich niet willen bekeren zullen gestraft worden

We hebben eerder al gezien dat aangezien het menselijk leven fysiek is iedereen uiteindelijk zal sterven (Pred. 3:2; Hebr. 9:27). Dood is onderdeel van de natuurlijke loop van het leven. Degenen die het doel van het fysieke leven hebben vervuld zullen opgewekt worden om het geschenk van het eeuwige leven te ontvangen. Degenen die nooit zijn geroepen zullen opgewekt worden in een opstanding tot een fysiek bestaan en geoordeeld worden, waarbij zij de kans op eeuwig leven krijgen. Degenen die het offer van Jezus Christus en het eeuwige leven, dat mogelijk is door Zijn offer, verwerpen zullen geworpen worden in de poel des vuurs (Openb. 20:15).

Jezus zei dat sommigen in deze categorie zullen vallen. Hij waarschuwde de Farizeeën in Matteüs 23:33: “Slangen, adderengebroad, hoe zult gij ontkomen aan het oordeel der hel?” Later zei Jezus dat aan de rechtvaardigen het eeuwige leven zal worden gegeven, maar dat de dwazen in zouden gaan tot een eeuwige straf (Matt. 25:41-46). Merk op dat Jezus niet zegt dat de veroordeelden voor eeuwig gepijnigd zullen worden. Hij zei dat de *straf* voor eeuwig zou zijn; dat betekent een eeuwige dood, compleet zonder bewustzijn waaruit geen opstanding mogelijk is (Openb. 20:14).

Sommigen zullen daaruit concluderen dat een dergelijk lot gemeen is. Maar God is uiteindelijk de Schepper van het leven. Hij heeft de autoriteit en macht om het leven van allen, die ervoor kiezen om het doel waarvoor zij geschapen zijn af te wijzen, te beëindigen.

Door de eeuwen heen hebben sommigen de kans gekregen op eeuwig leven door Jezus Christus. De overgrote meerderheid is niet geroepen tijdens hun leven om Gods plan te begrijpen. Zoals Jezus uitlegde in de gelijkenis van de zaaier (Matt. 13:3-23) kunnen anderen ook geroepen zijn maar hebben zij om uiteenlopende redenen, waarvan niet de minste is de krachtige misleiding en invloed van Satan en zijn demonen, gefaald in het volledig ingaan op Gods roeping. Hiermee zal rekening gehouden worden door een genadige God in de tijdsperiode van het oordeel.

De Geschriften laten overtuigend zien dat het Gods voornaamste doel en verlangen is om het eeuwige leven te geven aan Zijn kinderen en hen ervan te weerhouden om te falen (Judas 21-24; Rom. 8:31-32; 2 Tim. 4:18; Luc. 12:32). Slechts degenen die opzettelijk en bewust God trotseren en het offer van Jezus Christus afwijzen zal het eeuwige leven ontzegd worden (Hebr. 6:4-6; 10:28-31; Openb. 21:8).

Zelfs de uiteindelijke dood van degenen die zich niet willen bekeeren in de poel des vuurs (Mal. 4:1-3) is een daad van rechtvaardigheid en genade van Gods kant. Om de onrechtvaardigen toe te staan te blijven leven in een onbekeerde, eeuwige rebellie zou slechts veel verdriet en leed bij henzelf en anderen veroorzaken. Dat is de reden waarom God hen niet het eeuwige leven schenkt maar hen ook niet in alle eeuwigheid pijnigt.

Samenvatting

Nadat Jezus Christus is teruggekeerd zal Hij het proces van het aanbieden van behoud tot de gehele mensheid uitbreiden. Eenieder die gedurende de 1000 jaar die volgen op Zijn terugkeer leeft zal de mogelijkheid krijgen om het geschenk van het eeuwige leven te accepteren dat mogelijk is gemaakt door Christus.

Op het eind van het Millennium zal een opstanding tot fysiek leven volgen van al degenen die tijdens hun leven niet tot behoud geroepen zijn. Dan zullen zij ook de kans hebben om het geschenk van eeuwig leven te ontvangen en geoordeeld te worden op grond van hun rechtvaardige werken. God zal echter degenen, die ervoor kiezen om Hem te tartten en bewust weigeren om het offer van Jezus Christus te aanvaarden en te volgen in Gods manier van leven, genadig vernietigen.

Stappen In Het Omgaan Met Verdriet

God heeft in Zijn grote liefde voor ons antwoorden geopenbaard op enkele van de grootste vragen die we tegen komen: Wat is het leven? Wat is de dood? Wat gebeurt er na de dood? We kunnen veel vertroosting vinden in de wetenschap dat God een plan heeft met alle mensen en dat de dood slechts een tijdelijke afscheiding is. We zullen weer herenigd worden met degenen die we liefhebben door de opstanding die God heeft beloofd.

Uiteindelijk kan dit begrip ons helpen om beter om te gaan met het verliezen van iemand door overlijden. Desondanks kunnen we niet het gevoel van verdriet door overlijden ontkennen of verminderen. We rouwen en hebben nog steeds verdriet. Hoe kunnen we met ons verdriet omgaan? En hoe kunnen we anderen die rouwen helpen?

Rouw is een ten diepste persoonlijke en traumatische ervaring. In het omgaan met rouw kan het handig zijn om het rouwproces te begrijpen. Schrijvers over dit onderwerp hebben een aantal stadia in verdriet/rouw onderscheiden, waaronder ontkenning, boosheid, onderhandeling, depressie en acceptatie. (Zie bijvoorbeeld het door Dr. Elisabeth Kübler-Ross ontwikkelde model in "On Death and Dying", 1969.)

We zullen kort elk stadium behandelen om u te helpen rouw te begrijpen en voorbereid te zijn om met overlijden om te gaan. Maar houd altijd in gedachten dat iemand in rouw mogelijk niet al deze stadia opeenvolgend ondervindt. Er bestaat ook geen tijdtabel als hulpmiddel om door het rouwproces heen te komen. Men kan ook slechts

een aantal van de hierna te beschrijven stadia ondervinden in plaats van alle stadia. Sommigen zullen bepaalde stadia tegelijkertijd ondervinden. Dat iemand door een bepaald stadium is gegaan betekent niet dat hij of zij er niet naar toe terug kan keren. De ervaring van ieder mens kan verschillend zijn.

Stadia van rouw: ontkenning

Als men zich bevindt in het stadium van ontkenning kan dit gepaard gaan met fysieke uitingen als zweten, flauw vallen, misselijkheid of hartkloppingen, net als bij elk ander slachtoffer dat in shock verkeert. Het verstand en de emoties raken overweldigd. Sommigen zullen eenvoudigweg niet om kunnen gaan met de realiteit van de dood.

Sommigen zullen zich terug trekken uit de wereld rondom hen. Anderen hebben het gevoel dat ze een nachtmerrie hebben en spoedig hieruit zullen ontwaken. Misschien is dit Gods manier om te zorgen voor een beschermende buffer. Het is gedurende deze tijd dat we kunnen beginnen met het op een rijtje zetten van onze gevoelens in ons tempo en zodanig dat wij ons er goed bij voelen.

Een aantal belangrijke principes moeten overwogen worden in dit stadium van het rouwproces. Ten eerste helpt het om te praten over uw gedachten en gevoelens. Degenen die rouwen zijn ten diepste gepijnigd door het verlies. Zij hebben de tijd nodig om te herstellen, om verzorgd te worden. Zij kunnen degenen om hen heen die willen helpen tegemoet komen door hun te laten weten wat zij doormaken. U kunt helpen door hen aan te moedigen om openlijk over hun verdriet te praten, te praten over al hetgeen met de dood van hun geliefde te maken heeft.

Moedig hen aan om de relatie die zij met hun dierbare hadden te delen, wat hetgeen was dat deze persoon anders maakte, waarom zij hem of haar liefhadden. In het omgaan met hun verdriet moeten zij zich vrij voelen om uit hun hart te praten, om hun gevoelens ten aanzien van het verlies dat zij hebben geleden en de eenzaamheid waarmee ze nu te maken krijgen te delen.

Op tijden als deze is de aanmoediging van vrienden en familie van onschatbare waarde voor degenen die in rouw zijn. "Een vriend heeft

te allen tijde lief" (Spr. 17:17) en "soms is een vriend aanhankelijker dan een broeder" (Spr. 18:24). De dag zal komen waarop zij graag hetzelfde voor u zullen doen. Laat hun, ongeacht de diepte van hun verdriet, weten dat zij niet alleen zijn, dat anderen hetzelfde hebben meegemaakt en de last zullen helpen dragen als dit mogelijk is.

In een dergelijke periode zal degene die rouwt vaak geen zicht meer hebben op de noodzaak om ook fysiek voor zichzelf te zorgen. Zorgen voor de gezondheid en welbevinden is vaak het laatste waaraan men denkt. Help hen te realiseren dat zij belangrijk zijn, dat hun leven waardevol is.

Hoe kunnen we degenen die rouwen helpen?

Er zijn praktische manieren waarop we vrienden en geliefden die rouwen kunnen helpen. Hier volgen er enkele:

- **Luister zorgvuldig.** Een zware last drukt op het gemoed van degenen die rouwen. Ze moeten weten dat zij kunnen treuren zonder bekritiseerd of veroordeeld te worden door wie dan ook, in het bijzonder door degene met wie zij hun diepste gedachten delen. We moeten ons geen zorgen maken over wat we zullen zeggen of dat we iets zeer wijs moeten zeggen. Dat hebben degenen die treuren niet nodig.

- **Laat medeleven zien.** We laten ons medeleven met anderen zien door hun lijden te erkennen en wensen het te kunnen verminderen voor hen. We kunnen medelevende mensen zijn door hen te helpen met allerhande taken die moeten gebeuren. Hoe weten we wat we moeten doen? We kunnen het eenvoudigweg vragen. We zouden kunnen helpen om familie en vrienden van de overledene op de

hoogte te stellen. We zouden kunnen helpen bij het voorbereiden zodat in het huis de vele gasten opgevangen kunnen worden.

We zouden kunnen aanbieden om op de kinderen te passen van de familie om de ouders wat tijd voor zichzelf te geven. We kunnen helpen met alledaagse, praktische dingen.

- **Blijf contact houden na de begrafenis.** Na de begrafenis moeten we niet direct degenen die rouwen vergeten. Zij zullen direct na het overlijden van hun geliefde veel ondersteuning ervaren, maar is er ook nog iemand die luistert en medelevend is een week later, een maand later, enkele maanden later? Juist op zulke momenten, als we terugkeren in onze dagelijkse routine, zullen degenen die rouwen ervaren dat hun geliefden geen onderdeel meer van hun dagelijkse routine uitmaken. Dat zijn de momenten waarop de rouwenden onze steun het meest nodig hebben.

Gedurende perioden van rouw is het makkelijk om emotioneel en fysiek uitgeput te raken. Degenen die lijden om het verlies van een ander moeten goed acht slaan op hun dieet, fast food vermijden en voldoende gebalanceerde en voedingsrijke maaltijden nuttigen.

Lichamelijke oefening of sporten, een andere must, helpt goed om stress die is opgebouwd te verminderen en een uitlaatklep voor boosheid en frustratie te zijn. Het helpt voor de eetlust en zorgt voor een betere nachtrust. Lichamelijke oefening kan al voldoende zijn door een wandeling van zo'n 20 minuten te maken gedurende een paar maal per week. Rust is daarentegen weer een andere manier om voor je lichaam te zorgen. Rouw is uitputtend. Niet voldoende rust krijgen zal het probleem alleen maar verergeren.

Stadia van rouw: boosheid

Als de ontkenning eenmaal begint weg te zakken is onze natuurlijke tendens om iemand – wie dan ook - te zoeken aan wie de schuld kan worden gegeven voor ons verdriet en onze pijn. Deze boosheid hoeft niet rationeel of redelijk te zijn. Het kan zelfs zo zijn dat we op een bepaald punt boos zijn op degene die is overleden vanwege wat het verlies met ons doet. We kunnen boos zijn vanwege de timing van het overlijden. Wanneer we rouwen kan de woede zich richten op mensen met autoriteit, zoals de dokter, het ziekenhuispersoneel, familieleden of zelfs God. We kunnen onszelf afvragen waarom God niet in de situatie ingreep om het overlijden te voorkomen. Deze boosheid kan ook leiden tot schuldgevoelens.

Boosheid is een krachtige emotie. Het kan tot negatief gedrag leiden of aangewend worden in ons eigen voordeel. Vergeet niet dat God zegt: “Geraakt gij in toorn, zondigt dan niet” (Ef. 4:26). We kunnen de energie die ontstaat door de boosheid omzetten in positieve acties. We kunnen bijvoorbeeld die vervelende klusjes doen rond het huis, die we altijd uitstelden.

Een nieuwe hobby beginnen of misschien zelfs onze studie voortzetten in de avonduren kan ons helpen om op een positieve manier onze emoties te leiden. Een geweldige manier om de boosheid te vervangen is door anderen dienstbaar te zijn. Anderen helpen zal hun problemen verlichten en onze emotionele last verminderen gedurende onze rouw.

Stadia van rouw: onderhandelen

In het stadium van onderhandelen willen sommigen het spelletje ‘laten we onderhandelen met God’ spelen. Zij stellen zich voor dat, als ze beloven dit of dat te doen, God de situatie weer zal herstellen zoals deze eerst was. Op dit punt aanbeland begint de rouwende op zoek te gaan naar de reden voor de dood van hun geliefde. Dit is een normaal onderdeel in het genezingsproces. Ze komen tot de ontdekking dat er met de dood niet onderhandeld kan worden. Alleen door acceptatie van de feiten kan de realiteit van de dood omgekeerd worden in hoop en positieve actie.

In hun zoektocht naar begrip moet degene die verlies heeft geleden niet de bron van informatie, die alle antwoorden met betrekking tot de vele vragen die zij hebben ten aanzien van de dood, uit het oog verliezen: Gods Woord, de Bijbel.

Zoals in dit boekje uitdrukkelijk is benadrukt heeft God een plan. U en al degenen die u lief heeft maken net zo goed onderdeel uit van dit plan. God wil niet dat iemand overmand wordt door verdriet of zonder hoop is. Denk er met dit in gedachten aan dat de apostel Petrus zei dat we ons moeten overgeven aan God: “werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u” (1 Petr. 5:7).

Stadia van rouw: depressie

Het dagelijkse leven gaat uiteindelijk verder. We worden geconfronteerd met de noodzaak om met het leven verder te gaan zonder degene van wie we hielden. Het is makkelijk om onszelf te pijnigen met de gedachten wat had moeten of kunnen zijn.

Voor velen zal dit het moeilijkste stadium zijn om doorheen te gaan. Tekenen van depressie kunnen zijn een gevoel van melancholie, onverschilligheid over de wereld om ons heen of een gebrek aan interesse in eten en slapen. Schuldgevoelens, gevoelens van hulpeloosheid, hopeloosheid en waardeloosheid zijn veel voorkomend.

Gedurende dit stadium moeten we de positieve aspecten van het leven dat we deelden met onze dierbare blijven bedenken. Herinneringen zijn van goud. We zullen altijd de tijd die we hebben doorgebracht en genoten hebben met onze dierbare die we verloren hebben met ons

meedragen. Zij zijn een schat die niemand ons kan afnemen en zijn een onderdeel van de erfenis die onze dierbare voor ons achterliet.

We hoeven ook niet altijd alleen te wandelen in ons verdriet. God is nog steeds met ons, zelfs in tijden van rouw. “Want Hij heeft gezegd: Ik zal u geenszins begeven, Ik zal u geenszins verlaten. Daarom kunnen wij met vertrouwen zeggen: De Here is mij een helper, ik zal niet vrezem; wat zou een mens mij doen?” (Hebr. 13:5-6).

Op momenten als deze moeten we niet vergeten om de communicatie met God open en gaande te houden. Hij kan ons helpen met verdriet om te gaan. Vraag Hem om kracht en moed. “Laten wij daarom met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden om hulp te verkrijgen te gelegener tijd” (Hebr. 4:16). Hij is de “God aller vertroosting, die ons troost in al onze druk, zodat wij hen, die in allerlei druk zijn, troosten kunnen met de troost, waarmede wijzelf door God vertroost worden” (2 Kor. 1:3-4).

Stadia van rouw: acceptatie

Uiteindelijk, door het omgaan met ons verdriet, zullen we tot begrip komen en accepteren dat we aan een nieuw hoofdstuk in ons leven beginnen. We gaan een nieuwe toestand leren die normaal voor ons wordt. Aan een nieuwe realiteit moet ook gewend worden omdat we in een nieuwe situatie zijn. Vanwege de moeilijke periode waar we door heen gaan worden we sterker en beter omdat we hiermee hebben moeten leren omgaan en het hebben overwonnen. De emotionele balans keert beetje bij beetje terug, net als bij het genezen van een fysieke wond.

De tijd die nodig is voor het genezingsproces kan verschillend zijn voor elk persoon. Sommigen zullen nog steeds emoties als schuld, depressie of boosheid ervaren. Dit is niet noodzakelijk negatief. Het betekent dat de dierbare een grote invloed heeft gehad en nog steeds gemist wordt. Deze gevoelens kunnen verwacht worden en zijn normaal.

Niemand kan ooit de plaats innemen van degene die we liefhadden en verloren hebben. Wel zullen we aankomen op het punt waarop we klaar zijn om verder te gaan en nieuwe uitdagingen aan te gaan.

Mozes was zeer geliefd door de gehele natie Israël, maar er kwam een moment waarop God toestond dat ook hij stierf. De natie Israël moest verder, ondanks dat de Israëlieten rouwden om hun geliefde leider. “Het geschiedde na de dood van Mozes, de knecht des Heren, dat de Here tot Jozua, de zoon van Nun, de dienaar van Mozes, zeide: Mijn knecht Mozes is gestorven; welnu, maak u gereed, trek over de Jordaan hier, gij en dit gehele volk, naar het land, dat Ik hun, de Israëlieten, geven zal” (Jozua 1:1-2).

Het leven ging verder voor Israël zonder een van hun grootste leiders. “Niemand zal voor u standhouden al de dagen van uw leven; zoals Ik met Mozes geweest ben, zal Ik met u zijn; Ik zal u niet begeven en u niet verlaten. Wees sterk en moedig, want gij zult dit volk het land doen beërven, dat Ik hun vaders gezwoeren heb hun te zullen geven” (Jozua 1:5-6).

God geeft ons vandaag de dag dezelfde beloften. We moeten eenvoudigweg naar Hem kijken in geloof. Indien we nader tot Hem komen, net zoals Hij dichtbij Mozes en Jozua was, zal Hij bij ons zijn. Hij is er om ons te helpen een nieuwe fase in ons leven in te gaan met alle bijbehorende uitdagingen. God zal zorgen voor dezelfde kracht en ondersteuning die Hij gaf aan Zijn getrouwe volgelingen Mozes en Jozua.

Dit zal ook voorbij gaan

Tijd heelt alle wonden. Dit is vooral waar in het geval van het verlies van een dierbare.

Hoe deprimerend het leven kan schijnen na de dood van iemand die we liefhebben, toch moeten we ons realiseren dat dit ook voorbij zal gaan. De vreugde van het leven kan terugkeren. Met de hulp van God, met begrip van Zijn grote doel met dit leven, met de hoop op de toekomst, kunnen we de kracht vinden om rouw te verwerken.

Salomo schreef: “alles heeft zijn uur en ieder ding onder de hemel zijn tijd; ... een tijd om te sterven, ... en een tijd om te helen, ... een tijd om te wenen en een tijd om te lachen, een tijd om te rouwklagen en een tijd om te dansen” (Pred. 3:1-4). Emotionele genezing zal plaatsvinden. Een tijd om te zingen, een tijd om te lachen en een tijd om te dansen zullen terugkeren.

Eeuwig Leven Overwint De Dood

De dood is altijd de vijand van de mensheid geweest. Het brengt eenzaamheid, verdriet en desoriëntatie teweeg. Het hoeft echter geen mysterie te zijn of volledig verwoestend. Hoewel het onvermijdelijk is, is de dood niet het einde.

Hoewel op sommige momenten de dood oneerlijk en willekeurig lijkt te zijn blokkeert het Gods plan van eeuwig leven. Door een opstanding zal God ons met familie en vrienden herenigen en Zijn beloften aanbieden aan iedereen die ooit heeft geleefd.

Uiteindelijk komt er een tijd waarin de dood zal worden verbannen. Paulus schrijft over de opstanding die zal plaatsvinden wanneer Jezus terugkeert en haalt daarbij het boek Hosea aan: “Want dit vergankelijke moet onvergankelijkheid aandoen en dit sterfelijke moet onsterfelijke aandoen. En zodra dit vergankelijke onvergankelijkheid aangedaan heeft, en dit sterfelijke onsterfelijke aangedaan heeft, zal het woord werkelijkheid worden, dat geschreven is: De dood is verzvolgen in de overwinning. Dood, waar is uw overwinning? Dood, waar is uw prikkel?” (1 Kor. 15:53-55). De dood zal verzvolgen worden en overwonnen worden door het eeuwige leven.

Door op deze manier de toekomst te bekijken kan dit ons hoop geven en optimisme in tijden van groot verdriet. “Doch wij willen u niet onkundig laten, broeders, wat betreft hen, die ontslapen [overleden zijn], opdat gij niet bedroefd zijt, zoals de andere *mensen*, die geen hoop hebben” (1 Tess. 4:13).

God is bezig onze toekomst voor te bereiden

God is Schepper. Hij plant, bouwt, verwezenlijkt. Hij ontwierp het universum en dacht Zijn plan en onze beloning uit voordat Hij zelfs maar met het scheppen ervan begon (Matt. 25:34). Hij is bezig met het plannen en voorbereiden van een oneindig meer uitdagend en belovend leven voor ons in Zijn familie (Joh. 14:1-3). We kunnen slechts proberen om ons het ongelooflijke, bevredigende en eeuwig fijne leven in te beelden dat Hij ons wil geven – een eeuwig leven dat vrij is van menselijke beperkingen, teleurstellingen, zwakheden en lijden.

Pijn, teleurstelling en dood zullen er niet meer zijn. Johannes schreef over de “nieuwe hemel en nieuwe aarde” (Openbaring 21:1): “en Hij zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de *dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geklaag, noch moeite* zal er meer zijn, want de eerste dingen zijn voorbijgegaan” (vers 4).

Uit Openbaring 21 en 22 kunnen we leren dat degenen die eeuwig leven ontvangen een familie zullen zijn, de kinderen van God, in het nieuwe Jeruzalem. De principes die van toepassing zijn op relaties en die God ons nu aan het leren is zullen dan net zo zeer van toepassing zijn als ze vandaag de dag zijn. Dat is de reden waarom God wil dat wij Zijn wegen toepassen in onze levens nu.

De volledige hoop en betekenis van een eeuwig bestaan met God en Jezus Christus gaan inderdaad ons vermogen om dit te begrijpen of uit te drukken te boven. “Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods en *het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen*; maar wij weten, dat, als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem gelijk zullen wezen; want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is” (1 Joh. 3:2).

Zoals Paulus al schreef zien wij geestelijke plannen en beloften als in een vaag beeld, net zoals wanneer je door een beslagen raam kijkt (1 Korintiërs 13:12). Maar op een dag *zullen* we het duidelijk zien, zoals Paulus ook in hetzelfde vers zegt.

Hoe beïnvloedt de dood uw leven?

Te leren over het leven, de dood en wat er na de dood gebeurt zou van grote invloed moeten zijn op hoe u nu leeft. Die kennis zou u moeten laten stilstaan en laten overwegen welk gebruik u maakt van

het waardevolle geschenk van het leven en of u het leven gebruikt om u voor te bereiden op het eeuwige leven dat God u heeft aangeboden.

Psalm 90 is geschreven door Mozes. In deze psalm stelt hij de kracht van God tegenover de zwakheden van de mens. Hij schrijft over Gods visie op tijd, de betrekkelijke periode die ons leven is en over de straf die soms nodig is om de wegen van de mens te corrigeren. In de verzen 10-12 schrijft hij: “De dagen onzer jaren, daarin zijn zeventig jaren, en, indien wij sterk zijn, tachtig jaren; wat daarin onze trots was, is moeite en leed, want het gaat snel voorbij, en wij vliegen heen. Wie kent de sterkte van uw toorn, en uw verbolgenheid, naardat Gij te vrezén zijt? Leer ons zo onze dagen tellen, dat wij *een wijs hart* bekomen.”

We moeten leren onze dagen te tellen door in gedachten te houden dat onze tijd ook voorbij zal gaan en te proberen om er het meeste van te maken. Salomo spoorde ons aan om de Schepper te gedenken in de dagen van onze jeugd (Prediker 12:1).

Wat gaat u doen?

Petrus schreef over de culminatie van Gods plan. Hij profeteerde over de tijd waarin al het fysieke zal verdwijnen en vervangen zal worden door nieuwe hemelen en een nieuwe aarde. Dan stelt hij een uitdagende, retorische vraag: *Hoe verandert deze kennis uw leven?* “Maar de dag des Heren zal komen als een dief. Op die dag zullen de hemelen met gedruis voorbijgaan en de elementen door vuur vergaan, en de aarde en de werken daarop zullen gevonden worden. Daar al deze dingen aldus vergaan, *hoedanig behoort gij dan te zijn* in heilige wandel en godsvrucht” (2 Petr. 3:10-11).

De betekenis begrijpen van het leven, de dood en wat volgt op het fysieke leven, kan een waardevolle vertroosting en hoop bieden als men te maken krijgt met de dood. Het zou ook een grote invloed moeten hebben op *wat voor soort mens u bent* door u te motiveren om voorzichtig te leven en verstandige beslissingen te nemen. Te weten dat het doel van dit leven is om u voor te bereiden op een eeuwig leven vol kracht en mogelijkheden die al wat u zich maar kunt voorstellen te boven gaat zou u moeten motiveren om u tot God te wenden zodat Hij kan beginnen om Zijn doel met u te vervullen!

ADRESSENLIJST

UNITED CHURCH OF GOD - HOLLAND:

Postbus 93
2800 AB Gouda

Internet: www.ucg-holland.nl

VEREINTE KIRCHE GOTTES / GUTE NACHRICHTEN:

Postfach 30 15 09
53195 Bonn
Duitsland

Internet: www.gutenachrichten.org

CHIESO DI DIO UNITA / LA BUONA NOTIZIA:

Casella Postale 187
I-24000 Bergamo
Italië

Internet: www.labuonanotizia.org

CANADA:

United Church of God-Canada
Box 144, Station D
Etobicoke, ON
M9A 4X1 Canada

Internet: www.ucg.ca

ZUID AFRIKA:

United Church of God-Southern Africa
P.O. Box 36290
Menlo Park, Pretoria 0102
South Africa

VERENIGDE KONINKRIJK:

United Church of God
P.O. Box 705
Watford, Herts. WD19 6FZ
England

Internet: www.goodnews.org.uk

VERENIGDE STATEN:

United Church of God
P.O. Box 541027
Cincinnati, OH 45254-1027
U.S.A.

Internet: www.ucg.org